

Tanügyi beszámoló

Aggasztó létszámcsökkenés a megyei oktatási intézményekben

A Nagysármási iskola

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Hogyan kezdődik az új tanév, illetve kezdődik-e? – tette fel a sajtó a kérdést Antal Levente-Mihály Maros megyei főtanfelügyelő-helyettesnek a prefektusi kollégium tegnapi soros ülését követően, ahol a megye tanintézményeinek felkészültségéről és az előkészületekről számolt be a testületnek. A főtanfelügyelő-helyettes beszámolójában a gyermeklétszám drasztikus csökkenése volt

igazán megdöbbentő, ugyanis a megye iskolahálózatában a 2025–2026-os tanévben 812 gyerekkel van kevesebb, mint az előző tanévben.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Megújult épület és korszerű taneszközök a szovátai iskolában

Pályázati alapokból teljesen új bútorzattal, valamint korszerű, digitális taneszközökkel látják el a szovátai S. Illyés Lajos Általános Iskolát.

4.

Sütő András megmaradásunk útjait kutatta

A huszadik század második felében, a Ceausescu-korszakban és az utána következő zavaros években irodalmunknak – „szavaink nagyfejedelemségének” – fényesen ragyogó csillagává vált a mezőszéki parasztsaládból származó Sütő András.

5.

Fiatalok és a közéleti kérdések

Vannak, akik azt gondolják, hogy a fiatalokat nem érdeklik a közéleti kérdések, vagy nincsenek tisztában azzal, hogy ez miként is befolyásolja a mindennapjaikat.

10.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Rendteremtés az országlásban?

Vajda György

Egy hónapi halasztás után tárgyaltak hétfőn a koalíciós partnerek a második deficitcsökkentő csomagról. A tárgyalások nem voltak feszültségmentesek, ugyanis mindamellett, hogy valóban minden állampolgárt mélyen érintő intézkedésekről van szó, és ezért nagy a felelőssége a kormányon levőknek, ráadásul a különböző szakmai kategóriák képviselői tüntetéssel, sztrájkkal fenyegetőznek. A bírák részlegesen felfüggesztik a tárgyalásokat, a tanárok kilátásba helyezték, hogy nem kezdik el az iskolai tanévet, a közalkalmazottak is elégedetlenkednek, az AUR pedig egy újabb bizalmatlansági indítványt kezdeményezne a Bolojan-kormány ellen, és sorolhatnánk tovább mindazokat, akiknek nem tetszenek a megszorító intézkedések. Nem vonom kétségbe, mindenkinek jár a munkájáért a megfelelő javadalmazás, bizonyos jutalékok. De amikor az elégedetlenkedők – a nem termelő szektorokban levők – a jóval az átlagon felüli javadalmazást kapták, nem tették fel maguknak azt a kérdést, hogy honnan származik az a pénz, amelyet felvehettek? Csak úgy kapásból sorolhatnánk azokat a juttatásokat, amelyeket az állami tulajdonban levő vállalatok vagy akár az önkormányzatok hatáskörébe tartozó különböző egyesületek, szolgáltatók igazgatótanácsának tagjai zsebelhetnek be, majdhogynem érdemtelenül. És valljuk be, sok esetben ezek a beosztások amolyan politikai jutalmak, amelyek a pártvezéreket kiszolgálóknak járnak. (Tisztelet a kivételnek.) S ha már itt tartunk, akkor megemlíthetjük azokat az állami gazdasági egységeket, mint az Electrica, Romgaz, CFR, Romsilva stb., ahol igencsak aránytalanul magasak

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS

28

CSÜTÖRTÖK

Ma ÁGOSTON,
holnap BEATRIX és ERNA napja

Az év 240. napja, hátravan 125 nap

6:37 12:08

20:10 21:51

A nappal hossza:
13 óra 33 perc

Időjárás

Többnyire napos

Hőmérséklet:
max.: 31 °C
min.: 11 °C

naptár

Isten éltesse!

BEATRIX: latin eredetű női név, amelynek jelentése: boldog, boldogságot hozó.
ERNA: eredete német, jelentése: komoly, határozott, erélyes.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2025. augusztus 27

1 €	5,0629 lej
1 \$	4,3681 lej
100 Ft	1,2772 lej
1 g arany	474,4798 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Forgalomkorlátozások a Vásárhelyi Forगतag alkalmából

A Vásárhelyi Forगतag zavartalan lebonyolítása érdekében augusztus 28-án 8 órától szeptember 1-én reggel 6 óráig forgalomkorlátozás lesz a marosvásárhelyi Vár sétányon az alábbi szakaszokon: az Avram lancu utca felől a vár bejáratáig (a Nicolae Iorga utcai kereszteződésig), valamint a George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem melletti parkolóban.

Hálaadó istentisztelet Szövérdén

Augusztus 30-án 14 órától hálaadó istentiszteletet tartanak a szövérdi református templom részleges felújításáért, valamint a megújult parókiaért és gyülekezeti teremért. Ugyanezen az ünnepen nyitják meg a szövérdi Kaláka múzeumot is.

XVIII. Erdélyi Néptánc Antológia – flashmob és gálaelőadás

Augusztus 30-án, szombaton 10 órától 20.30 óráig a Romániai Magyar Néptánc Egyesület, a Vásárhelyi Forगतag és a Borsika néptáncegyüttes szervezésében kerül sor az Erdélyi Néptánc Antológiára, amely a romániai magyar műkedvelő néptáncegyüttesek erkölcsi és szakmai megmérettetése, és amely egy egész estés gálaműsorban csúcsosodik ki. A gálaműsorra a pályáztatás során tíz koreográfia, illetve az ezeket bemutató együttesek kapnak meghívást minden évben. A program 10 órától jelenlegi és volt hivatásos táncosokkal való kötetlen beszélgetéssel kezdődik Ha én hivatásos lennék... címmel. 16.45 órától flashmob lesz a Színház téren. A gálaműsor 18 órakor kezdődik, majd 22 órától táncház lesz az Underground teremben.

25. születésnapját ünnepli a HIFA-Románia

Szeptember 1-5. között egyhetes rendezvénysorozattal ünnepli fennállásának a 25. évfordulóját a HIFA-Románia Egyesület. Szeptember 1-jén a marosvásárhelyi Deus Providebit Tanulmányi Házban 11-16 óra között társasjátékozás lesz, 17-18 óra között pedig jelbeszéd-bemutatót tartanak. Szeptember 2-án 18–20 óra között nyílt napra kerül sor a támaszcsoportoknál, 3-án 15 órától pedig ünnepi előadásra várják az érdeklődőket. Szeptember 4-én 11-16 óra között Fraternitas tematikus lelki napot tartanak, 5-én 11-13 óra között pedig a HIFA által ültetett fákat látogatják meg a Kövesdomb alja és a Bodoni utcai útke-reszteszödésnél. Az évforduló alkalmából szeptember 1–14. között megtekinthető a Rejtett gyöngyszemek kiállítása a Deus Providebit Tanulmányi Házban.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Kettős könyvbemutató Marosszentgyörgyön
Megjelent Baricz Lajos 257 szonettje

Ismét megtelt a marosszentgyörgyi plébánia tanácsterme augusztus 25-én 18 órakor, ahol kettős könyvbemutatóra került sor.

Az est folyamán, Lajos napja lévén, köszöntötték a szerzőt, Baricz Lajost, akinek Életet adok – 121 szonett és Emészt a buzgalom – 136 szonett című kötetait Moldovan Irén ismertette a jelenlévőkkel. „Mint a napi kenyér, úgy kell a szonett” – kezdte ismertetőjét, aki ez alkalommal a kötetek borítóján szereplő festmények alkotóinak – Fazakas Irén, Kakasi Irén és Takács Judit – munkáiból nyílt kiállítást is megnyitotta. Mindhárom alkotó visszatérő vendége a plébánián zajló Szent Lukács festő- és művész-tábornak. Van, aki fest, más szövettel, bőrrel, fával is dolgozik. Sokrétű, mint a hétfő este is, ahol vers, festészet és az ének egymásra talál és kiegészíti egymást.

Az Emészt a buzgalom – 136 szonett és Életet adok – 121 szonett a 2024. április 30. és július 11. között született verseket foglalja magában, amelyek az élet minden területét megszólaltatják, különös tekintettel a természetfölötti keresésében.

A két kötetből Pataki Ágnes szólaltatott meg ízelítőként néhányat: A legnagyobb kincs, Előre, bátran, Kerestem Istent; Most is útra kelnék, Vándorok vagyunk és Élem életem címűeket. A Kolping Család Gyergyó-ditró felől és Szeredába két úton kell bemenni éneket adta elő Kacsó Sándor (harmonika) és Székely Szilárd (hegedű) vezetésével, a Szent

Gazdanap és búzaösszeöntő ünnepség

Augusztus 29-én és 30-án az RMGE Maros a XVI. alkalommal szervezi meg a marosszéki gazdanapot Nyárad-karácsonban. A testvértelepülés (Balatonendréd) küldöttjeit már pénteken délután fogadják, amikor megnyílik a kiállítás és a vásár is.

A tulajdonképpeni rendezvény szombaton reggel 8 órakor kezdődik, amikor a helybéli fúvószenekar kíséretében a község utcáin felvonulnak a traktorok. 10 órától meg lehet kóstolni a gyergyóalfalusiak által készített túrós puliszkát. Az ünnepélyes megnyitó 12 órakor lesz. A hivatalos köszöntőbeszédék után átadják a Pro Agricultura Transilvaniae díjakat azoknak a gazdáknak, akik az előző időszakban sokat tettek az erdélyi mezőgazdaság fejlődéséért. A felállított színpadon 13 órától kulturális program lesz. Fellép Ábrám Tibor nótáénekes (13 órától), Székely Erik (17.30-tól), Feketics Mónika (18.30-tól). 19.30-tól a balatonendrédiek színdarabot mutatnak be. Az estet 20 órától Kaly koncertje zárja. A rendezvény alatt állandó prog-

ramként marosszéki termelői és kézművesvásár, gyermek-foglalkozások, lovaglás lesz. A Marosi Gazda Kft. partnereinek szakmai kiállítása is megtekinthető, illetve lekvárt is főznek majd a helyszínen.

Augusztus 31-én, vasárnap lesz a XIII. marosszéki búzaösszeöntő ünnepség, vagyis az új kenyér ünnepe. Ezzel egy időben tartják meg a nyáradkarácsoni községi napokat is. A rendezvény 10.15-től a somosdi gyermekkórus műsorával kezdődik, majd 10.30-tól az ünnepi istentisztelet következik. Felvonulnak a hagyományörző huszárok a magyar történelmi zászlókkal. Ezután kerül sor a búzaösszeöntésre, majd az úrvacsoraoasztásra. Az ünnepséget a somosdi férfikórus előadása zárja. 14 órától Miklós Szilvia és Bodó Csaba nótáénekesek szórakoztatják az egybegyűlteket, 16 órától a hagyományörző gyermek-néptáncscsoportok előadása következik. 18 órától Dombi Mónika, Bularca Róbert és Bunyós Pityu koncertezik. Az ünnepség 22 órakor tűzijátékkal zárul. (v. gy.)

Szeptember 6-án 12 órától a helyi polgármesteri hivatal elől indul a Keresztúron biciklivel című kerékpáros felvonulás, 13 órától pedig az aranylakodalmukat ünneplő párokat köszöntik. Fellépnek többek között Gyárfás Kinga, Bodó Csaba, Mike Zetter, US, Gentiana, a No sugar, valamint a Desperado. 22.30-tól tűzijáték zárja a napot. Szeptember 7-én fociturnét tartanak a helyi műfüves pályán.

RENDEZVÉNY
Községi napok Maroskeresztúron

Szeptember 6-7-én tartják Maroskeresztúron a községi napok rendezvénysorozatát, ahol gyerekprogramok, helyi termékvásár, kulturális események, valamint koncertek várják a szórakozni vágyókat.

Meg kell újítani a sírhelymegváltást!

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal alárendeltségébe tartozó temetőgondnokság ismételten felhívja a figyelmet, hogy a város köztemetőiben levő nyughelyekre a lejárt koncessziós szerződést ez év szeptember 30-ig meg kell újítani.

Ezt követően azokat a sírhelyeket, amelyekre nem kötnek újabb koncessziós szerződést és nem fizetik ki a megszabott díjat, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően újraosztják.

A sírhelyekhez való jog megőrzéséhez a polgároknak a következő összegeket kell fizetniük:

Új koncessziós díj: 439 lej.

Karbantartási díj: 33 lej/év.

A városháza hangsúlyozza, hogy ezek a helyek „nem egyszerű terek, hanem nagy érzelmi jelentőséggel bírnak – őrzik szeretteink emlékét”, ezért sürgeti a családokat, hogy haladéktalanul ellenőrizzék a szerződések, a sírmegváltás időszerűségét.

A megújítási eljárás a négy marosvásárhelyi városi temető – a Jeddi úti, a központi (Verii – Nyár utcai), a remeteszegi és a marosszentgyörgyi temető – gondnoki hivatalainál intézhető.

2025. szeptember 30. után a sírhelyeket a hatályos jogszabályoknak megfelelően újraosztják. Ez azt jelenti, hogy a sírokat újra meg nem váltó családok elveszítik a sírhelyekhez fűződő jogait – áll a hivatal közleményében.

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐHELYETTES:

Vajda György

LAPSZERKESZTŐ:

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. TÖRDELÉS: Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emília.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

A két világháborúban elesett hősökre emlékeztek az úzvölgyi katonai temetőben

Az első és a második világháborúban elesett hősökre emlékeztek kedden délután az úzvölgyi katonatemetőben, ahol egyházi szertartással, ünnepi beszédekkel és koszorúzással fejezték ki kegyeletüket emlékük előtt.

A Hargita megye keleti határán található, mára elnéptelenedett település katonatemetőjében tartott megemlékezésen mintegy háromszázan vettek részt. A beszámoló szerint a megemlékezésen ifj. Czíkó László, Csíkszentmárton plébánosa és Bucsi Zsolt Tamás, a sepsiszentgyörgyi református vártemplom lelkésze tartott egyházi szertartást, amely közös imával zárult. Dolhai István, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának vezetője beszédében kifejtette, hogy Úzvölgyében a történelem nem csupán emlékeztet, hanem tanít is. „Tanít alá-zatra, megértésre és arra, hogy a múlt sebei csak akkor gyógyulhatnak, ha közösen vállaljuk a felelősséget a jövőért” – hangsúlyozta a főkonzul.

Arra is felhívta a figyelmet, hogy a temető „nem térfél”, hanem végső menedék, az emberi méltóság pedig nem kisajátítható. Kiemelte: a megemlékezés nemcsak ünnep, hanem figyelmeztetés is, hogy a béke soha nem magától értetődő, újra és újra meg kell dolgozni érte.

„Bízunk kell abban, hogy az úzvölgyi temető a jövőben is megmarad annak, ami a rendeltetése, és amit a lét-rehozást követően hosszú évtizedeken át számunkra jelentett: az emlékezést, a kegyeletet és az elődeink hősi áldozata iránti tiszteletet. A legfontosabb üzenet számunkra nem lehet más, mint a hazájukért elesett katonák kölcsönös tisztelete, bármelyik oldalon is harcoltak” – mondta Dolhai István.

Bíró Barna Botond, a Hargita megyei

Fotó: Vlaicu Lajos/Hargita Népe

Elvándorolt családok leszármazottai számára szerveznek családtörténeti túrákat a Bánságban

A Bánságból elvándorolt családok leszármazottai számára szervez személyre szabott családtörténeti túrákat egy temesvári turisztikai vállalkozás, amelyről a román közszolgálati rádió regionális stúdiója készített riportot.

„A családtörténeti túráknak nagyon jól behatárolt célközönsége van. Olyan külföldi turistákról van szó, akik azért jönnek, hogy felkutassák azoknak a különböző etnikumú nagyszülőknek, dédszülőknek a gyökereit, akik adott esetben akár több mint száz éve innen vándoroltak el” – mondta el Alexandra Irimia idegenvezető a rádiónak. Szerinte a látogatást előkészítendő az érintettektől kapott információtöredékek, fényképek alapján, az egyházi anyakönyvek segítségével felkutatják az illető családfáját, megpróbálják beazonosítani felmenői házát, földjét, sírhelyét. Minden családtörténeti túra egyedi, és a felmenők síremlékének, egykori lakhelyének meglátogatásán keresztül élettörténetük felidézését, életkörülményeik megismerését célozza.

„Volt olyan ausztráliai látogató, aki egy olyan dobostortára

vágyott, amelyet a nagymamája készített. Amikor elvittem egy cukrászdába, meghatódva mondta, hogy több ezer kilométert utazott ezért a dobostortáért. Egy másik család elvitt magával Amerikába egy Zsombolyán készült régi téglát, amelyet azóta a vitrinben tartanak. Ezek a jelentéktelennek tűnő apróságok nagyon sokat jelentenek azoknak az embereknek, akik fájlják, hogy végleg elszakadtak azoktól a tájaktól, ahonnan őseik származnak” – magyarázta az idegenvezető.

A korábban soknemzetiségű Bánságból az első és második világháború, illetve a kommunista diktatúra idején a magyar és zsidó lakosság jelentős része is külföldre vándorolt. A G4Media hírportál a bánsági svábok népviseleti parádéján készült fotóval illusztrálva ismertette a családtörténeti túrákat szervező vállalkozást. A török uralom alól három évszázada felszabadult és különböző etnikumú telepések által újranepešített Bánságban a térség nagy részének Romániához csatlóása idején csaknem negyedmillió német anyanyelvű (sváb) lakos élt. A legutóbbi, 2021-es népszámláláson Temes és Krassó-Szörény megyében (a történelmi Bánság romániai részén) viszont alig több mint ötezen vallották magukat németnek. (MTI)

A románok kevesebb mint 60 százaléka tekinti a legionárius mozgalmat bűnös szervezetnek

A románok kevesebb mint 60 százaléka tekinti a Mihály Arkangyal Légiója nevű egykori román fasiszta mozgalmat bűnös szervezetnek, és megközelíti a 30 százalékot azok aránya, akik hősnek tartják a második világháború után háborús bűnősként kivégzett, Hitlerrel szövetséges Ion Antonescu marsallt – derült ki egy friss felmérésből, amelyet szerdán ismertetett a bucaresti média.

Az Avangarde közvélemény-kutató augusztus 19-24. között telefonos módszerrel gyűjtött adatai szerint a megkérdezettek 59 százaléka vélekedett úgy, hogy a két világháború közötti román legionárius mozgalom bűnös szervezet volt, 17 százaléuk viszont nem értett ezzel egyet, és 24 százalék volt azok aránya, akik nem tudtak vagy nem akartak válaszolni. Románia második világháborús „kondukátorát”, Ion Antonescu marsallt, aki az Elie Wiesel bizottság által készített, a román kormány által elfogadott 2004-es jelentés szerint több mint negyedmillió zsidó haláláért felelős, a felmérés válaszadóinak alig 35 százaléka tartja háborús bűnösnek, 29 százaléuk hős-ként tiszteli, a megkérdezettek 36 százaléka pedig elzárkózott

a választástól. Az Avangarde felméréséből az is kiderült, hogy az alacsonyabb iskolázottságúak körében alacsonyabb a fasiszta mozgalom elutasítása, ugyanakkor nagyobb a választól elzárkózók aránya. Ion Antonescu történelmi szerepének megítéléséről az alacsonyabb iskolázottságúak fele nem akart vagy nem tudott véleményt mondani, míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezők 41 százaléka minősítette háborús bűnösnek, 35 százaléka pedig hősnek a Bessarabia visszaszerzéséért a Szovjetuniónak hadat üzenő egykori diktátor.

Az Avangarde azután készített a témáról felmérést, hogy az Elie Wiesel Nemzeti Holokausztkutató Intézet éves jelentése szerint meg sokasodtak Romániában a legionárius, neonáci és antiszemita megnyilvánulások a 2024-25-ös választási időszakban, júliusban pedig vádat emelt a román legfőbb ügyészség a kis híján román elnökké választott Calin Georgescu volt államfőjelölt ellen, akit folytatólagosan elkövetett fasiszta és legionárius propaganda, rasszista és idegengyűlölő eszmék terjesztése, népiértésért vagy emberiség elleni bűncselekményekért jogerősen elítélt személyek kultuszának ápolása miatt állítanak bíróság elé. (Agerpres)

ORSZÁG – VILÁG

Újra terjed a koronavírus

Augusztus 18. és 24. között 3850 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában, 87,2 százalékkal többet, mint az előző héten – közölte szerdán az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP). Az új megbetegedések közül 936 esetben újrafertőződést mutattak ki, az érintettek az előző megfertőződéstől számított több mint 90 nap elteltével kapták el ismét a vírust. Egy 80 éven felüli fertőzött meghalt, ő más betegségekben is szenvedett. Múlt héten 469 RT-PCR tesztet végeztek, és 12.105 antigéngyorsteszt eredményét dolgozták fel. A tesztek pozitivitási rátája 30,6 százalékos volt, 6,8 százalékkal magasabb, mint előző héten. Az országban eddig összesen 3.593.488 megbetegedést és 69.269 koronavírussal összefüggésbe hozható halálesetet jegyeztek. (Agerpres)

Jean Vişan a Romsilva vezérigazgatója

Lezárult a Romsilva állami erdőgazdálkodási vállalat új ügyvivő vezérigazgatójának kiválasztási eljárása, és az igazgatótanács Jean Vişant választotta a tisztségbe – közölte Facebook-oldalán a környezetvédelmi minisztérium. A bejegyzésben idézték Diana Buzoianu minisztert, aki hangsúlyozta, hogy ez volt az első ilyen procedura, amely teljesen átlátható módon zajlott, az interjúkat rögzítették és közzétették, és a végső döntés meghozatala előtt a civil társadalom képviselőivel is konzultáltak. „Ezt tartom a követendő iránynak a továbbiakban is: világos szabályok, átláthatóság és elszámoltathatóság az ország erdővagyonának kezelésében” – fogalmazott. Jean Vişan 48 éves és erdőmérnöki végzettséggel rendelkezik. 2001-ben diplomázott a brassói Transilvania Egyetemen, majd 2017-ben doktori fokozatot szerzett erdőgazdálkodásból. Pályafutása során több erdőregenerációs és az erdészeti infrastruktúra korszerűsítését célzó projektet koordinált, a Romsilva helyi kirendeltségeinél és központi szervezeténél is vezető pozíciókat töltött be. A Romsilva ügyvivő vezérigazgatójának kiválasztási eljárását augusztus 11-én indította el az igazgatótanács. A tisztségre 25-en jelentkeztek, akik közül 17-en tettek eleget a megszabott feltételeknek. A jelölteket az interjúkat követően rangsorolták.

Rendteremtés az országglásban?

(Folytatás az 1. oldalról)

a juttatások, és az alkalmazottak is úgy viselkednek az ügyfelekkel, mintha nem szolgáltatást végeznének, hanem inkább szívességet azoknak, akik amúgy is elég nagy (havi) díjakat kell fizessenek a fogyasztásért. Megnézném azt is, hogy mennyi jár a polgári ellenállást szító szakszervezeti vezetőknek, akik közül sokan politikai pályára „tévedtek” a társadalmi béke érdekében. Senki nem gondolt arra, hogy az Európai Unió által nyújtott támogatásokat, amelyek nélkül az ország az 1989-es rendszerváltás után nem állt volna talpra, egyszer vissza kell adni. Tegyük hozzá, hogy a rendszerváltás utáni gazdasági átalakulás egyfajta hatalmi átmentés volt. A tropára tett egykori vállalatok privatizálása, az új cégek kétes megjelenése, a kialakult politikai elit, a balkáni mentalitással hozott törvények, amelyek esetenként bizonyos társadalmi kategóriát szolgáltattak ki, mind a jelenlegi helyzetbe vezették az országot, és nem teremtettek rendet. S tegyük hozzá, az igen gyakran cserélődő kormányok nem egy esetben lenullázták az előzőek intézkedéseit, ahelyett hogy lett volna egy hosszú távú stratégia, amelyet következetesen követett volna a mindenkori politikai elit. Lehet tiltakozni, vagy ezt a kormányt is megbuktatni, de ettől még nem lesz rend az országban. Sőt egyre inkább mélyül a válság. A legnagyobb gond az, hogy ki az, aki vállalja mindezért a felelősséget. Mert eddig mindig az előző kormány volt a hibás, mondjuk azért, hogy a közpénzeket nem úgy költötték el, ahogy kell, vagy a parlament amiatt, hogy a törvények nem minden esetben oldották meg az előállt helyzeteket, holott azért alkották meg őket. A Bolojan-kormány jövő héten arra készül, hogy felelősséget vállal a deficitcsökkentő csomagért. Talán végre hagyni kellene, hogy azok, akik ezt az óriási terhet felvállalták, tegyék meg a szükséges lépéseket ahhoz, hogy rendet tegyenek és sikeresek legyenek az országglásban. Mert bizonyára nagyobb a baj, mint azt ahogy eddig nyilvánosságra hozták. És ez mindannyiunk gondja.

Aggasztó létszámcsökkenés a megyei oktatási intézményekben

(Folytatás az 1. oldalról)

Az elmúlt 30 év legnagyobb beruházásai történtek

Antal Levente-Mihály kijelentette: derülátó azt illetően, hogy szeptember 8-án a megye 606 tanintézményében megkezdődik a tanév, mindamellet, hogy a rendszerben nagyfokú elége-detlenség van. – Az elégedetlenség főként a humán erőforrás irányából érkezik, és főleg a 141-es törvény kö-vetkezményei okozzák. A tanintézmé-nyek felszereltsége és felkészültsége szempontjából viszont talán soha nem álltunk jobban, mint most. Még akkor is, ha még mindig 23 tanintézmé-nyünk van, amelyekben a folyamata-ban levő felújítási munkálatok miatt nem az eredeti helyszínen kezdődhet meg az oktatás. Harminc éve nem voltak olyan nagyméretű beruházá-sok, mint amilyenek az elmúlt idő-szakban megvalósultak. Összesen 80 intézményben volt felújítás. Nagyon sok tanterem, iskola, bölcsőde és óvoda teljesen új köntösbe öltözve, új felszerelésekkel várja a gyermekeket a tanév első napján. Bizom benne, hogy a pedagóguskollégák is túllép-nek a jelenlegi elégedetlenségen, és 8-án ott leszünk a tanintézményeink udvarain, várjuk a gyerekeket, s el-kezdődik az új tanév – mondta a fő-tanfelügyelő-helyettes.

Ami az oktatási intézmények en-gedélyeit illeti: 21 iskolának nincs

tűzvédelmi engedélye, a szásznádasi iskola pedig nem rendelkezik egész-ségügyi engedéllyel. Hét olyan intéz-mény van, ahol az illemhely az épületen kívül található, 11 intézmény nincs a vízhálózatra csatlakoztatva, saját kútjukból nyerik a vizet, és 36 intézmény nincs a szennyvízhálózatra kötve.

Zökkenőmentes átállás

Az idei nyár nagyon nagy kihívá-sok elé állította a rendszer dolgozóit és a tanfelügyelőiséget is, hiszen a 141-es törvény értelmében hét tan-intézmény elveszítette jogi önállóságát. Ezek beolvadtak más tanintézményekbe. Ilyen esetek van-nak Szászrégenben, Dicsőszentmár-tonban és Marosvásárhelyen is. Az átállást sikerült zökkenőmentesen előkészíteni, folyamatban van, az is-kolaigazgatók, titkárok, könyvelők nem fogják elveszíteni az állásukat. A másik kihívás abból adódik, hogy az osztálylétszámok esetében is tör-téntek jogszabályi változtatások. Ennek következtében nemcsak az is-kolahálózat alakult át a nyárutón, hanem a beiskolázási tervek is, a pe-dagóguskollégák alkalmazása körül is bonyodalmak keletkeztek, ezt te-tőzte az az előírás, miszerint a didak-tikai norma 18 óráról 20 órára nőtt. Mindezen változások tükrében el-mondható, hogy Maros megyében szépen és csendben zajlik az átállás, az átalakulás, valójában ez még fo-

lyamatban van, de tanévkezdésre le-zárul. Nem voltak kirívó esetek, amelyek pluszbonyodalmakat vagy éppenséggel elégedetlenséget okoz-tak volna a pedagógusoknak, sem a szülői és gyermekközösségeknek – mondta a főtanfelügyelő-helyettes.

2167 magyar osztály kezd a tanévet

– Maros megye közoktatási isko-lahálózatában a 2025–2026-os tanév-ben 812-vel kevesebb gyerek kezd el az iskolát, mint az előző tanévben. Ez összetett adat, nem feltétlenül azt je-lenti, hogy 812 gyermekkel kevesebb iratkozott be az előkészítő osztályba. Valamennyivel kevesebb iratkozott be, valamennyivel több tanuló vé-gezte el a 12. osztályt, s vannak, akik nem jártak iskolába, s bár benne vol-tak a rendszerben, őket a korhatár miatt már nem lehetett újra beírni a közoktatási rendszerbe. Összességé-ben innen ered ez az ijesztő szám. A 812 gyermek tulajdonképpen 30 osz-tályt tesz ki – magyarázta Antal Le-vente-Mihály.

Idén 705 magyar tannyelvű óvodai csoport, 24 bölcsődei csoport, 779 elemi osztály, 390 V–VIII.-os osztály, 221 középiskolai osztály, 43 szakis-kolai osztály kezd el az iskolát. A magyar diákok szempontjából nincs olyan mértékű csökkenés, ami külö-nösképpen aggasztó lenne. Idén 2167 osztály, illetve csoport kezd, tavaly pedig eggyel kevesebb, 2166 volt.

Megújult épület és korszerű taneszközök a szovátai iskolában

Pályázati alapokból teljesen új bútorzattal, valamint korszerű, digitális taneszközökkel látják el a szovátai S. Illyés Lajos Általános Iskolát, emellett az épület energiahatékonyságának a növelését célzó beruházás is rövidesen lezárul.

Menyhárt Borbála

Ottjártunkkor *Dávid Katalin* is-kolaigazgató elmondta: a tanintézet két pályázatban is érintett, az egyik az épület energiahatékonyságának a növelését célozza meg, ennek kere-tében kicserélték a nyílászárókat, szigetelték az épületet, illetve, ami még hátravan, az az épület külsejé-nek a festése, valamint a napelemek felszerelése a tetőre. A másik, az or-szágos helyreállítási alapból finan-szírozott pályázat részeként teljesen

új bútorzattal, valamint az oktatást se-gítő korszerű digitális eszközökkel látják el a tanintézetet. A szép, új bú-torzat már meg is érkezett, így a sze-ptemberi tanévkezdéskor már korszerűen berendezett osztálytermek várják a diákokat, valamint a pedagó-gusokat. Az igazgatótól megtudtuk, hogy Szovátán a gyereklétszám többé-kevésbé állandósult, szeren-csére nem csökkent az utóbbi évek-ben, és jó hír, hogy szeptemberben három előkészítő osztály is indulhat. Érdeklődésünkre, hogy vannak-e

pedagógusok az iskolában, akiknél gondot okozott a minisztérium által megemelt kötelező óraszám, Dávid Katalin elmondta, vannak kollégák, akiknek iskolán belül nem sikerült ki-egészíteni az óraszámukat a kötelező 20-ra, azonban remélhetőleg figye-lembe veszik a laccímet, és esetleg a szomszédos líceumban kapnak majd pár órát, hogy ne kelljen más telepü-lésre ingázniuk. Két pedagógus érin-tett jelenleg ebben, ugyanis azon kollégák számára, akik már eddig is a szomszédos településeken is oktat-tak, sikerült megoldást találni, hogy kijöjjön a megfelelő óraszám, azok esetében viszont, akik csak a szovátai iskolában, megyei szinten fognak majd megoldást találni.

Csak bizonyos ügyeket tárgyalnak

A Maros Megyei Törvényszéken is tiltakoznak

A Maros Megyei Törvényszéken dolgozó bírák általános köz-gyűlésén az a döntés született, hogy augusztus 27-től a kor-mány intézkedései ellen való tiltakozásként a Maros Megyei Törvényszéken is felfüggesztik az ügyek tárgyalását.

Ez alól kivételt képeznek a következők: a polgári részlegen a mun-kaügyi és társadalomvédelmi perek: családi és gyerekeket érintő ügyek (örökbefogadás, gyermekelhelyezés, gyámság, szülői felügye-let, gyermekvédelmi intézkedések, védelmi határozatok, kényszer-gyógykezelések és azok felülvizsgálata, különleges gyámsági ügyek. A közigazgatási és adóügyi részlegen: közigazgatási rendelkezés vég-rehajtásának a felfüggesztése, szociális védelmi jogok biztosításának a megtagadása (fogyatékkal élők, gyermekvédelem). A büntetőjogi részlegen: a jogok és szabadságokra vonatkozó bírói hatáskörbe tar-tozó kérelmek, kivéve azokat, amelyek a per időtartamára vonatkozó kifogásokat tartalmazták, illetve büntetőügyekben azok az esetek, amelyekben előzetes letartóztatásról, biztonsági intézkedésekről, sza-badlábra helyezésről vagy ezekkel kapcsolatos kifogásokról kell dön-teni. *(m.b.)*

A törvény betartásával fejezhetik ki elégedetlenségüket a szakmai szervezetek

Mindegyik szakma képviselőinek jogukban áll kifejezni elége-detlenségüket a jogállásukat érintő politikákkal vagy terve-zetekkel szemben, de ezt a törvény szigorú betartásával kell megtenniük, ami az igazságszolgáltatási rendszerben a köz-szolgálat működőképességének biztosítását jelenti – nyilat-kozta szerdán Radu Marinescu igazságügyi miniszter.

A bírák és ügyészek szerdától részlegesen felfüggesztették a tevé-kenységüket, a nyugdíjazásukat szabályozó törvénytervezet vissza-vonását követelve. Ennek kapcsán beszélt a témáról a tárcavezető a Digi 24 televíziónak adott interjúban. Marinescu hangsúlyozta, az ál-tala vezetett tárca mindig a párbeszédet, az intézményi együttműkö-dést szorgalmazta a társadalom számára kiemelten fontos közszolgáltatásokkal kapcsolatos kérdésekben. Rámutatott arra is, hogy a jelenlegi koalíció a kormányprogramjában célul tűzte ki a nyugdíjkorhatár egységesítését a közszférában, ami nemcsak a társa-dalmi igazságosság miatt fontos, hanem az országos helyreállítási tervben is mérőöldkőként szerepel. Ennek érdekében kidolgoztak egy törvénytervezetet, amelyet egyeztetések előztek meg a bírák és ügyé-szek szakmai szervezeteinek képviselőivel. „Tehát volt párbeszéd” – fogalmazott a miniszter.

Marinescu hozzátette, a jogszabálytervezetről az államfő részvé-telével zajlott keddi koalíciós ülésen is tárgyaltak, illetve a szerdai nap folyamán is egyeztettek róla a koalíciós pártok vezetői. A kor-mány célja „civilizált módon, párbeszéd útján” végigvinni a kezde-ményezést, a tiltakozó akcióknak pedig illeszkedniük kell a törvényi keretekhez – nyomatékosította. *(Agerpres)*

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Háromszéki csavargásaink kö-zepette vagy akár a csúcsán, ha domborzatilag közelítem meg az objektumot képzeletben és valósá-gosan, szóval odafel menet eljutot-tunk Komandóra is. Korábbról két képeslapról ismertem, melyek a gyűjteményemben ki tudja, milyen viszontagságok után kötöttek ki. Egyiken a gyulafalvi-kommandói fakitermelés-feldolgozó fűrészüze-mek látszanak, a másikon pedig a híres, hírneves sikló meredélye hí-vogatja a bátor kirándulót.

Nem, nem az én ötletem volt a település felkeresése. Fiatal bará-tom kíváncszott látni/megismerni azt a helyet, ahol őse (dédje?) egy-kor gépész volt, a sikló működe-tője. Csudák-csudája emlékeztek rá – nevének említésére – a bennszü-löttek emlékezetében felderengett valami halovány emlékkép, hallo-másból ismert ténytöredék.

Sűrű, éjfélete fenyőerdő (bon-

tatlannak tűnő, medvének, vadnak kedves) belsejében kanyarog a földút Kovásznáról Kommandóra. (A helység írásmódja eredetileg két m-mel történt, ám a szokás és a ha-talom lekoptatta, és így inkább em-lékeztet arra, hogy Komandó nem van, hanem volt. A helyiek szerint a települést felfuvalkodott újjazda-gok vásárolták fel a szomszédos nem erdélyi megyéből. A lakosság pedig fogy, elvándorol, másutt keres megélhetést (Szentgyörgyön, Kovásznán és a tengerentúl vagy csak a szomszédos országban), mára talán-télen már félszázan sin-csenek, akik állandó lakhelyként írják be kérvényeikbe a település nevét.

Ez a megye legmagasabban fekvő lakott pontja. A falu – volt vá-rosias házcsoportok – utcái aszfal-tozottak, tömbházak jelzik, hogy itt is rontott az összképen a szocializ-mus. Meg exkluzív nyaralók,

Az m-ről, amely lekopott

magas kerítéssel, birtoknyi nagy-ságban pöffeszkednek a főutcától befelé a pénznek birodalmába.

Sikló már nincs, de azért még itt-ott feldereng a sínek párhuzama, elvész az erdő rengeteg sűrűjében, vagy megleled a Tündérvölgyben félrehúzva a múltat idéző vasúttör-téneti mozdonyt, a kibelezett vago-nokat, amelyek olyanok, mint amilyenekben a mai öregemberek még gyermekkorukban utazhattak.

Van helytörténeti múzeum, egy lelkes nyugalmazott történelemta-nárnő – a vásárhelyi peda végzettje – hozta létre. Mindent összeszedett, amit csak lehetett, segítette a helyi közösség, „beszolgáltatták” mind-azt, amiről úgy gondolták, hadd lássa az utókor, így éltünk, ezek kö-zött a tárgyak között folyt életünk. (Ha lesz még utókor.) Mindent meghatározott a faipar, a Horn Dávid (zsídó vállalkozó) alapította kitermelés, elsődleges feldolgozás,

szállítás. Akkor – mondják –, akkor volt ott pezsgó élet, jómód, pénz, gyarapodás, népek jöttek, teleped-tek meg, vállaltak munkát, megta-lálták számításait, aztán... beütött a rendszerek változása, és lassan mindent leszereltek, eltéko-zoltak, tönkretettek, tönkrement, és a természet visszakövetelte jogait – elvadult, ami egykor művelt volt, vagy az emberi (hatósági) hanyag-ság, tudatos rosszindulat nyomán Kommandóból nemcsak az m, de az élet vagy életkörülmények kop-nak, töredeznek ki.

Azért van pékség, ahol csodás kenyeret kaptunk – na és lángost (mely körül fellángolt a harc, ki is a lángosok feltalálója) a még mű-ködő pékségben. Elbeszélgettünk a pékmesterrel, aki nyaralni a dél-szaki tengerek valamelyikére utazik a didergetős Székelyföldről. És van üzlet, olyan igazi falusi mindenes-bolt, amelyben rögtön megcsapott

a gumicsizma átható szaga, amit gyermekkorom ratosnyai boltjában éreztem. Itt is van hűtőmágnes, négyféle is a településről, és van matchbox, elemlámpa, hatféle vá-lasztékban fogkrém és samponok, szép ívű talicskák, kerti szerszámok és egy lelkes eladónéni, aki facebookozik, és akinek kiváló kap-csolatai révén megnyíltott előttünk az amúgy zárva tartó helytörténeti múzeum is.

Felépült az új iskola – a réginek egyik szárnya leégett – amely a már mondott Horn Dávid nevét vi-seli (hallj oda!), és az iskola udva-rán épült meg a jurtás új kempingtábor is. És áll itt, kérem, igazi beléptetőkapu a diákok ré-szére. Egy háromfokú lépcső, amely sehova sem vezet, csak fel kell lépni rá, hogy látható légy, és rögtön azután le kell ereszkedni. Magas küszöb, honnan a tanuló re-gisztrálható.

Onnan nézvést megszámláltattál és híjával találtattál, Komandó?

SZERKESZTETTE: BODOLAI GYÖNGYI

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (64.)

Sütő András megmaradásunk útjait kutatta

A huszadik század második felében, a Ceaușescu-korszakban és az utána következő zavaros években irodalmunknak – „szavaink nagyfejedelemségének” – fényesen ragyogó csillagává vált a mezősegi parasztszaládból származó Sütő András (Pusztakamarás, 1927. június 17. – 2006. szeptember 30.)

Kiss Zsuzsánna

Sütő András éppen abban a faluban született, ahol Kemény Zsigmond báró, író és politikus, közéleti ember, 1875 decemberében. Tény, hogy Kemény Zsigmond romlodozó, méltatlanul elfeledett sírját a majdani író édesapja, idősebb Sütő András gondozta... A szegénység és kisebbségi lét kettős rácsozata mögött szeretetteljes, hagyományához hűséges, élénk lelki-szellemi család határozta meg Sütő András felcseperedését, létérzékését, egyben írói életútját is. A nagyenyedi Bethlen Gábor, majd a kolozsvári református kollégium diákja volt. Rendezői szakra jelentkezett az akkor Kolozsváron működő Szentgyörgyi István Színművészeti Főiskolán – mint Kányádi Sándor is –, de hamarosan abbahagyta a tanulást, mivel a Falvak Népe főszerkesztője lett. Három évig bírta Bukarestben, 1954-ben Marosvásárhelyre költözött. Szerkesztette az Igaz Szót, az Új Életet és az Erdélyi Figyelőt. Parlamenti képviselő volt (1965-1977), majd a Romániai Írószövetség alelnöke (1974-1982).

Bár a sematikus szocialista irodalom színeiben indult, hamar hangnemet váltott, és rátalált saját témáira és stílusára. Prózában, drámában és esszében egyaránt kisebbségi létünk „önvédelmi élettörvényét”, megmaradásunk útjait kutatta. 1980-tól Romániában betiltották a műveit, ugyanakkor Magyarországon, aztán itthon, Erdélyben is nagy sikerrel mutatták be drámáit. 1990-ben a fekete márciusi események egyik első áldozataként, a Bolyait kereső többségi tömeg harcias csetepatéjának csitítására törekedve elvesztette fél szeme világát. Miközben a hatalom és a lelkiismeret kettős láncai közt vergődő egyén és közösség sorsát faggatja, Sütő András minden alkotását az életszeretet és az élet tisztelte hatja át.

Kék álhalál című elbeszélésében saját születésének történetét idézi fel. Az újszülött nem tud felsírni, s elkéül az oxigénhiányos kínlódástól. A bába erőteljes paskolása sem segít, amikor végül a meleg- és hidegvizes váltófürdetés eredményeképpen a kisbaba „ráérez” a lélegzés fortélyára...

Falukrónika nemzetiségi létünk kórtanáról

Az író szüleit, szülőfaluját és nemzetiségi létünk „kórtanát” állítja az Anyám könnyű álmat ígér (1970) című tényfeltáró és egyzersmind lírai regénye középpontjába. A tragikus történetekben

bővelkedő falukrónika már címében jelzi, hogy a könnyű álom leginkább mint remény és mint eszmény szerepel a pusztakamarásiai (pars pro toto, a romániai magyarok egészére) életében. Az anyai ígérlet útján könnyű álmat kereső könyv nemcsak „kimondja a rette-

talatul dolgozik, de a kendő fehér sikolyára már a kert végében felfigyel.

- Mi baj, édesanyám?
- A fejem...
- Gyakran fáj a feje?
- Megérett már a fájdalomra.
- Menjünk orvoshoz.
- Fölösleges.
- A fájdalommal akar maradni?
- Megszoktam. Ott majd elmúlik
- mutat nevetve a temető irányába. [...]
- Látja a szememen, hogy tiltakozom a gondolata ellen. Vigasztal-

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

netet” (Illyés Gyula Bartók zenéjéről), hanem a túlélés hol könnyfacsaró, hol kacajt fakasztó hétköznapi példázataival engeszteli, oldozgatja az örökös szorongás ideggörceit – bennünk, olvasókban. Sütő idősödő szüleit az erőszakos „kulákositási kampány” folyamán kiparancsolják kétszobás kicsi házukból. Berta néni és András bácsi jobbágyi alázatosságánál csak bizakodásuk nagyobb, hiszen annyit kérnek, hogy legalább a ház mögötti félig istálló, félig műhely céljait szolgáló fészerben maradhassanak – a jobb időket várni...

De persze az őrlő idő a szelíd és alázatos embereken is rajta felejt rontó jegyeit, melyek ellen nem sok a gyógyszer, s ami van, többnyire nem segít. Annyit sem, mint a csendes beletörődés. Hallgassuk csak – ugye, ismerős?

„Anyám délutánonként fehér kendővel köti be a fejét. A homlokát, a halántékát borogatja. Ilyenkor lázasan ég a szeme, árnyékos az arca. Fáradt és fénytelen a hangja. Szó-

gyermek a felnőttek születés és halál közé zárt mindennapjait és a mindennapi bajokból néha kiemelő ünnepeket játszották el. A munkát, a párválasztást, a születést, sőt a halált is „előadták” úgy, ahogy mindezt a felnőttektől látták. „Az életerő kényszerű pazarlása”, a gyakori gyermekhalandóság még nem járt messze, így íratlan törvény volt, hogy a faluban „a bölcsőnek nem szabad pihennie” (*Piros bölcső az ég peremén* című fejezet, Kriterion 1976, 76-87).

Az iszákosság és az elvándorlás betegségének, a vegyesházasságok szorongató kelepcecének, az anyanyelv- és öntudatromlásnak, illetve az erkölcsi kopásnak mindenféle kórtünetét rögzíti ez a gyönyörű, egyszerre konkrét, plasztikus és gondolati-metaforikus könyv. A *vidámság bilincsei* című fejezetben láthatjuk, miféle nehéz helyzetekbe keveredik F. nagybácsi, amikor vendégségben nem fogadhatja el a kínált pálinkát, hiszen végre leszokott az italozásról: „megesküdt a papnál, hogy többet nem iszik, és helyrejtött az egészsége” (25).

A mágikus recept

A huszadik század közepén Pusztakamarás betegségei felett Szász Gyula felcser örökdió eredményesen „injekcióstűvel” a zsebében [...] Ő nyargal ugyanis háztól házig, beteg-től betegig, megrakodva mindenféle orvossággal. A falu ma a legnagyobb gyógyszerfogasztó; kitűnő étvágygal, egészségesen is fogyasztja a színes „gombokat” [...] „Mire jó?” – kérdi a kívül kezeslábas, belül még hamisítatlan paraszt traktoros.

„Mindenre!” „Akkor adj nekem is.” (*Piros bölcső az ég peremén*, 82-83)

A korabeli közegészségügy és a mindenkori közösségi bizalom fenntartó ereje, illetve a közösséggel szembeni egyéni érdekérvényesítés sikertelensége tükröződik egy orvosi recept sorsában. Derékfájás ellen az író édesapjának „van egy nyolc-tíz-esztendő” jól bevált receptje, amely „úgy röpköd a környéken, mint egy mentőangyal”. A fél falu váltott ki reá porokat, s immár a harmadik községből ígérlik, hogy nem-sokára visszajuttatják, de ők is visszavárják a somkúti tanyáról, ahol is egy szőlőpásztornak fáj a dereka. Valakinek már megjárta az esztét, hogy egy ilyen csodareceptet nem lenne szabad ingyen kölcsönadni.

– „Fizessék meg, ha rongyolják! Utóvégre, akinek legelőbb kezdett fájni a dereka, azt illeti meg az a kis jövedelem” (82-83)

Heródes napjai

A recept azonban továbbra is ingyen jár kézzől kézre. További egészséget, egyéni és közösségi életet mételyező tényekről számol be Sütő András 1984 és 1987 között írt, ámde kiadást csak a „változás” után megért naplójegyzeteiben. A Heródes napjai szaggatott, felkiáltásos stílusban szól az erdélyi magyarok exodusáról. Arról az időről, amikor naponta barátok, kollégák tízei-százei jelentették be, hogy nem bírják tovább, elmennek az országból... Amikor orvosok ültek börtönben tiltott abortuszműtétek miatt, és teherbe esett lányok ezrei követtek el öngyilkosságot, vagy haltak bele házilag végzett abortuszkísérletekbe (Heródes napjai, Debrecen 1994, 342). Ugyancsak ez a napló tudósít arról, hogy miként vitte kétségbeesve sürgősségi műtetre kedvenc Lacika unokáját az író, miután házuk előtt, a Vörösmarty utcában elverték a (már csak vendégségbe hazajáró kamaszfiút, aki magyarul beszélt az utcán együtt labdázó társaival... A szolgálatban lévő, ismerős román orvos

(T.) ért magyarul, megnyugtatta a gyermeket és nagyapját, majd tiszteességgel és szakértelemmel helyreállítja a fiú szétvert arcát (450-460).

Drámái – hatalom és lelkiismeret összeütközése

Sorozatunkban szólnunk kell Sütő András néhány drámájáról is, amelyekben az egészség-betegség szembenállása előfordul, miközben hatalom és lelkiismeret összeütközését, illetve az egyén kiszolgáltatottságát jelenítik meg, más-más történelmi korba helyezett dilemmák és cselekmények által. A Heinrich Kleist krónikájából ihletődött *Egy lócsiszár virágvasárnapja* (1975) a 16. század társadalmi-vallási háborúinak korát idézi fel. Kohlhaas Mihály törvénytisztelő, józan családfe mindaddig, amíg a maga igazában durván meg nem sértik, s amíg ő maga naivul el nem veszti legféltebb kincsét, imádott feleségét. Lisbeth szelídségének tudatában a lócsiszár beleegyezik, hogy felesége egykor kikoszorazott kéréjével, a császári jogásszá avanzsált Müller úrral utazzon Berlinbe igazságot szerezni – a cinikus, hanyag és késlekedő igazságszolgáltatás vérebeitől. Férje kérelmező levelét a megbeszéltek szerint magasba emelve, Lisbeth próbál a császár felé haladni a tömegben át, ám a tömegre támadó katonák közül egy dárdával mellbe döfi. Az életerős, fiatal édesanya hamarosan belehal sérülésébe. Kohlhaas ezután lép a lázadás útjára. Vesztét az okozza, hogy megtorpan Luther tekintélye előtt, és leteszi a fegyvert, amikor pedig a végrehajtó hatalom összetéveszti magát a megvalósult ideállal, és a lázadás útjára lépett igazságkeresőt kivégzik. Luther szavai súlyosak, igazak, mégis érvelésében a tiszta eszmény megalkuszik a szennyes körülményekkel, így már az eszmény nem azonos önmagával. „Jobb az élő eb, hogynem a holt oroszlan”, mondja Luther, és ebben nincs igaza... (Egy lócsiszár virágvasárnapja, III. felvonás 1. kép, Eminescu kiadó, 1982, 881)

Téves út a hitből kovácsolt kényszerhit

Amiképp a *Csillag a máglyánban* (1976) Kálvin Jánosnak sincs igaza, amikor egykori szerzetestársát, a vele együtt üldözött sorstársát, barátját, az azóta antitrinitáriusnak bélyegzett Szervét Mihályt hagyja kivégeztetni. A katolikus ellenreformáció szorongatja Genfet, de ettől Szervét Mihály még nem azonos a rendbontókkal, sem a Kálvin ellen lázadók vezérével, ő csak szenvedélyes tudós és orvos, aki ragaszkodik eszményeihez és hajdani barátjához, és túl kevésbé érdekli a valós társadalmi-hatalmi helyzet, hogysémen helyesen tájékozódjon a való világban... Sütő tragédiájában Szervét a szabadabb, aki ki meri mondani, hogy téves út a hitből kényszeríthet kovácsolni (Csillag a máglyán, II. felvonás, Eminescu könyvkiadó, 1982, 149). Az érzékeny idegzetű Szervét rémálmaiban már látja az őt elemésztő máglyatüzet. A tragédia Kálvinja pedig helyzetébe és feladataiba belemerevedett – belebetegedett ember: „Mondja meg, hogy kilencféle betegség kínozt, egyebek közt súlyos köszvény, vesegörccs, epekő, álmatlanság és húsz éve tartó fejfájás; hogy ma hajnalban is vért hánytam, tíz éve nem reggeliztem, és böjtöléssel gyógyítom magam, harmínchat órással. Mondja meg, hogy nemcsak én vagyok beteg; a feleségem is ágyban esett, miután Isten a gyermekeinket magához vette.” (Csillag a máglyán, II. felvonás, 137)

Szervét nem képes visszavonni könyve (a Restitutió, Kálvin Intitutiójára válasz) tartalmát, mivel úgy érzi, számára műve olyan, mint anyának a magzata.

(Folytatjuk)

Forgalomból kivont készítmények (7.)

Szívre és a keringési rendszerre ható gyógyszerek

Piros gyűszűvirág levélpora (Folium digitalis pulvis), gyűszűvirág festvény (Tinctura digitalis)

A gyógyítás, a gyógyító szándék egyidős az emberiséggel, de az igazán gyógyító hatóanyagok alkalmazása viszonylag rövid időre (300–400 évre) nyúlik vissza. A 18. századtól számos hatóanyagot vesznek át a népgyógyászatból, vagy ismernek fel szakemberek, és vezetnek be a gyógyászatba. Kiváló példa erre az állításra a piros gyűszűvirág mint gyógyszer története.

Veress László

William Whitering birminghami (angol) orvos-botanikus egy alkalommal (1775) egy szívelégtelenségben szenvedő vízkóros aszszonyt látogatott meg, akinek végtagjaiban, mellében, hasában nagy mennyiségű víz gyülemlett fel, de az orvos úgy érezte, hogy ezen már nem tud segíteni. Egy idő múlva újból meglátogatta a beteget, és döbbenten tapasztalta, hogy az időközben meggyógyult. A beteg elmondása szerint gyógyulását egy javasasszony növényi receptjének köszönhette. Whitering felkereste a füvesasszonyt, kért egy adag teakeveréket, és botanikai ismeretei alapján ki tudta deríteni, hogy a „vízkórnak” ismert betegségre az Angliában bőven termő piros gyűszűvirágnak lehet hatása. Később tíz éven át vizsgálta a növényt, illetve annak kivonatát, ez idő alatt mintegy kétszáz beteget kezelt Digitalis-kivonattal, és leírt egy fontos megállapítást: „a Digitalis levele erős befolyást gyakorol a szív mozgására, szabályozza a szívösszehúzódások ritmusát, ami gyógyítás céljára kiválóan felhasználható”. Azt is tudta, hogy a drog nem megfelelő alkalmazása halálos lehet. A későbbiekben, századokon át, a Digitalis a szívelégtelenség kezelésének elsős számú és csaknem egyetlen hatásos gyógyszere volt, milliók életét megmentő gyógyszerre vált országunkban is.

A piros gyűszűvirág (gyűszűnke)

Piros gyűszűvirág

Forrás: Wikipedia

Latin neve Digitalis purpurea; Európa legnagyobb részén (az északi területek kivételével) előforduló növény, de igazi hazája Nyugat-Európa, Anglia. Erdélyben kertekben dísznövényként termesztik, bár minden része mérgező! Itt vadon nem fordul elő, de megfelelő óvintézkedések szigorú betartásával még a közelmúltban is gyógynövényként termesztették, nagy területeken, a növényfeldolgozó egységek közelében.

Erdélyben, Szászváros határában a Faragó Endre gyógyszerész (1886-1965) által az 1920-as években létesített gyógynövényültetvény meghatározó növénye a gyűszűvirág volt. Faragó gyógyszerész az apósa gyógyszertertárát Szászvárosban a huszadik század elején vette át, 1929-ben az ültetvény közelében Digitalis néven gyógyszergyárat is alapított, amelyet 1949-ben a hatalomra kerülő kommunisták államosítottak, majd elsorvasztottak. 1962-ben e sorok írója mint egyetemi hallgató Szászvároson találkozott a székely származású idős gyógyszerésszel, aki számos érdekességet, jót és rosszat is mesélt a piros gyűszűvirág termesztésével, feldolgozásával,

exportjával kapcsolatosan. Elmondta például azt, hogy az 1930-as évek közepén Angliába küldött egy vagon Digitalis-levelet, amelyet az angolok rövid időn belül visszaküldtek azért, mert az egyik rakodómunkás a kabátját a levelek között feledte, és – az angolok szerint – a kabát megfertőzhette az egész szállítmányt.

Faragó gyógyszerész hagyományain alakult meg a ma a Fares Rt. néven ismert és elismert gyógynövényfeldolgozó üzem.

A gyűszűvirág erdei tisztásokon, sík- és hegyvidéken egyaránt előfordul, 2, néha 3-4 éves növény. Szára elérheti a 2 métert is, melyen a levelek szórt állásúak, első évben tölevélrózsát fejleszt, ezek 20-30 cm hosszúságúak. Második évben fejlődnek ki a szárlevelek, amelyek ülők vagy nagyon rövid nyelűek. A virágok hosszú, végálló, egyoldali szép fürtöt képeznek, harang alakú pártái 3-5 cm hosszúak, bíborpiros, néha rózsaszínűk, fehéres vagy sötétebb pettyekkel. Sok napfényt, állandó talaj- és légköri nedvességet igénylő növény, a nagy fagyokat nem viseli el.

Feldolgozása

A gyógyászatban 30-40 évvel korábban még széles körben használatos piros gyűszűvirág leveleit teljes fejlettségükben gyűjtötték, 5-6 napig szobahőmérsékleten szárították, vékony rétegben, ügyelve arra, hogy a levelek egymáshoz ne tapadjanak,

nem kívánt mellékhatásokat.

A piros gyűszűvirág tinktúrájának legnagyobb egy-szeri adagja 1,5 gramm (30 csepp), legnagyobb napi adagja 5 gramm. Szívelégtelenségben, vízkórban, szívasztma gyógyítására alkalmazták.

A gyapjas gyűszűvirág és a gyűszűvirág tinktúra

Szívre ható anyagokat tartalmaz a latin nevén Digitalis lanata is, amely a Balkán-félszigeten és Közép-Európában, így országunkban is előfordul. Hatóanyagai és felhasználásuk hasonló a piros gyűszűvirágnál megismert hatóanyagokéhoz. Mindkét faj leveleit használták a gyógyászatban, mégpedig a piros gyűszűvirágét porítva, gyógyszer-tári készítmények alakjában, a gyapjas gyűszűvirágét gyógyszeripari nyersanyagként, közismert gyári termék volt a Lanatozid C.

A növény finoman elporított leveleiből készült, hígított alkohollal, 1:10 arányban. A gyógyszer-tárakban gyakran 50 g levélporból indult ki a tinktúra készítése, melyet 30 g hígított szesszel átmedvesítettek (áztattak) néhány napon át, majd a perkoláció szabályai szerint hígított szesszel ötszáz gramm (500 g) festvényt készítettek belőle. Az így nyert tinktúra sötétzöld, később zöldesbarna színűvé váló, tiszta és átlátszó, sajátságos szagú, kesernyés ízű folyadék. Erős hatású anyag, óvatosan, sötét színű üvegekben, a többi készítménytől elkülönítve (separanda) tárolták.

Nátrium-nitrit (Natrium nitrosum)

A nitritek csoportjába tartozó szervesetlen (anorganikus) készítmény a szívkoszorúér-elégtelenség gyógyszere. A salétromossav nátriumsója, a nátrium-nitrit (képlete NaNO₂) a koszorúér-tágítók közt egyike a legrégebbi készítményeknek.

A koszorúér-károsodása miatt a szívizom oxigénigénye hiányossá válik. A betegség első tünete a mellkasi, szívtájéki, a bal félbe kisugárzó fájdalom, amit szorongás, halálfelelem kísérhet. A koszorúerek károsodása főként szklerotikus (meszesedési) okokra vezethető vissza. A koszorúér-elégtelenség gyógyszerei (köztük a nátrium-nitrit) a koszorúerek tágításával a szívizom oxigénigényének a kielégítését segítik elő.

A nátrium-nitrit hatása lassan áll be (10 perc), de tartós (60 perc). A nátrium-nitrit színtelen, szagtalan, gyengén sós ízű, kristályos anyag. Levegőn nedvességet szív, hidrolizál, miközben sárgás színűvé válik.

A nátrium-nitrit a vér hemoglobinját met-

Gyapjas gyűszűvirág

Forrás: Wikipedia

hemoglobinná alakítja, alkalmazása háttérbe szorult a szerves nitritekhez (az Amilnitrit 1867-től, a Nitroglicerín 1879-től ismert) viszonyítva. Napi bevételi mennyisége nem haladhatja meg a 0,06 milligramm/testsúlykilogrammot.

Manapság a nátrium-nitritet élelmiszerek tartósítására, színek fixálására használják.

Cardiazolum, Pentilentetrazol, Pentetrazol, Metrazol, Korazol, PTZ – számos elnevezése is tanúsítja, hogy korábban gyakran alkalmazott készítmény, keringési és légzési serkentőként (stimulánsként) használt gyógyszer volt. A depresszió kezelésében és altatók által okozott mérgezésekben is eredményesen használták a múlt század huszas évei végétől.

1934-ben egy magyar–amerikai neurológus és pszichiáter fedezte fel, hogy több nem kívánt mellékhatása is van, nagy dózisban epilepsziához hasonló rohamokat (görcsöket) okoz. A használata közben tapasztalt szövőd-mények miatt 1982-ben számos ország gyógyszerügyi hatósága visszavonta a kardiazol további engedélyét. Ennek ellenére vannak országok, ahol szív- és légzésserkentőként, vagy codeinnel kombinálva köhögéscsillapító készítményekben használják.

2005-ben az UNESCO a dopping megelőzése és felszámolása érdekében tiltott anyagnak nyilvánította a sportolók részére!

Mellékhatása: szorongást, sőt súlyos szorongást alakíthat ki az emberi szervezetben. Kórházi orvosok beszámolói szerint előfordult, hogy a betegek úgy érezték, hogy meg fognak halni, és megpróbáltak elmenekülni a klinikáról, gyakran sikeresen.

Gyűszűvirág festvény

Gyűszűvirág levélpor

Nátrium-nitrit

Cardiazol

A segesvári patikamúzeum edényei

A génterápiák fejlesztését segítő diagnosztikai módszert fejlesztettek ki magyar kutatók

A génterápiák fejlesztését segítő diagnosztikai módszert fejlesztettek ki magyar kutatók, akiknek innovációja lerövidítheti az utat a laboratóriumtól a betegekig. A génterápiák jelentik a jövőt számos súlyos betegség kezelésében, de gyakori probléma, hogy a szervezetben már meglévő ellenanyagok hatástalaníthatják a sokszor százmillió forintos terápiát. A HUN-REN Természettudományi Kutatóközpont Látás Rendszerszintű Neurobiológiája kutatócsoportja ezért kifejlesztett egy új diagnosztikai módszert, amely erre a kihívásra ad választ, hiszen a coreTIA a világ első nyílt forráskódú eszköze – írja közleményében a hír kommunikációjával megbízott ügynökség.

A HUN-REN Természettudományi Kutatóközpontban fejlesztett és a Frontiers in Immunology vezető szaklapban publikált eljárás ingyenesen elérhető a nemzetközi kutatótársadalom számára, amely ezáltal felgyorsíthatja a génterápiák fejlesztését és a súlyos betegségek mielőbbi kezelését. A már engedélyezett génterápiák, például a vakság ellen alkalmazott Luxturna vagy a gerincvelő-eredetű izomsorvadásra adott Zolgensma, életminőséget átalakító javulást hozhatnak a betegeknek. Ezeket a terápiákat adenoasszociált vírusokkal (AAV) juttatják be az emberi szervezetbe. A szervezet természetes környezetben találkozik az adenoasszociált vírusokkal, és az olyan vírusokkal, mint a Covid-oltásokban (Vaxzevria, Szputnyik V) használt adenovírusok. Mindkét víruscsalád esetében a szervezet ellenanyagokat termel, függetlenül attól, hogy a találkozás természetes fertőzés vagy terápiás célú bejuttatás útján történt. Ha a beteg korábban, akár tünetmentesen is már fertőződött azzal az AAV típusal, amelyet a génterápiában használnak, akkor a meglévő ellenanyagok jelentősen csökkenthetik vagy teljesen semlegesíthetik a terápia hatását. Ezért a génterápiák alkalmazása előtt mérni kell az AAV-specifikus ellenanyagszintet a szervezetben. Eddig minden kutatólabor és gyógyszercecg külön-külön fejlesztett ki és tartott fenn erre saját módszert. Ez egyrészt drága és nem hatékony gyakorlat, másrészt a módszerek sokfélesége

hozzájárul ahhoz, hogy nehéz a kutatási eredmények megismétlése. Ez a kutatásra fordított források nem optimális felhasználását is jelenti.

A magyar kutatók által kifejlesztett új módszer (coreTIA) vérmintából méri a génterápiás vírust semlegesítő ellenanyagszintet. Az új fejlesztés a korábbi módszerekhez képest sokkal megbízhatóbban működik, kevesebb mintából, és statisztikai kiértékeléssel minden eredményhez megbízhatósági pontszámot ad. A Semmelweis Egyetem Szemészeti Klinikája, a Pécsi Tudományegyetem Grastyán Endre Transzlációs Kutatóközpontja, a Leuveni Katolikus Egyetem Idegtudományi Intézete, a HUN-REN Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet, a Femtonics Kft és a Természettudományi Kutatóközpont együttműködésének köszönhetően emberi, főemlős-, macska-, valamint egérvérmintákon is vizsgálták az új diagnosztikai módszer alkalmazhatóságát. Ez a többfajú validáció különösen fontos, mivel az új génterápiás módszerek fejlesztésében az állatmodellek továbbra is kulcsszerepet játszanak a ma még nehezen kezelhető betegségek megértésében és kezelésében. Az egységes módszertan lehetővé teszi, hogy az új terápiák vizsgálatait következetesen lehessen elvégezni a fejlesztés különböző szakaszaiban. Egy génterápiás kezelés jelentős javulást hozhat a betegnek, de költsége betegenként akár százmillió forint nagyságrendű is lehet. Azért, hogy minél

Forrás: HUN-REN TTK – Természettudományi Kutatóközpont

több beteg juthasson hozzá a génterápiához, a fejlesztési és diagnosztikai költségeket csökkenteni kell. Ennek egyik módja **egységes, jóváhagyott diagnosztikai standardok bevezetése**, ahelyett, hogy minden intézmény külön-külön fejleszti ki és tartja fenn a saját módszerét. A HUN-REN Természettudományi Kutatóközpont kutatói azzal, hogy módszerüket a szoftveriparban alkalmazott módon, egy mindenki számára hozzáférhető, lépésről-lépésre követhető protokoll formájában nyílt forráskóddal elérhetővé tették a nemzetközi kutatótársadalom számára, támogatni szeretnék, hogy az orvoslásban is nyílt, átlátható és mindenki által ellenőrizhető módszerek adják a költséghatékony és biztonságos terápiák alapját.

A közlemény idézi Hillier Dániel kutatót, a HUN-REN Természettudományi Kutatóközpont Látás Rendszerszintű Neurobiológiája kutatócsoportjának vezetőjét, aki szerint a tudomány reprodukálhatósági válsága eurómilliárdok elpazarlását jelenti, és lassítja az orvostudomány fejlődését. Mivel sok kutatási eredményt nem tudnak más laboratóriumok megismételni, ez késlelteti az új kezelések betegekhez való eljuttatását.

„A nyílt tudomány hatékony megoldást kínál erre a problémára. (...) A tudományos áttörések felgyorsításához elengedhetetlen az ilyen nyílt együttműködés, amely lehetővé teszi, hogy a génterápiák gyorsabban és biztonságosabban jussanak el a súlyos betegséggel küzdőkhöz” – vélekedik a kutató. (MTI)

Szükség van az uniós klímaalkalmazkodási törvényre

Szükség van arra, hogy elkészüljön az első európai klímaalkalmazkodási törvény, mert az emberek már most is szenvednek az éghajlatváltozás hatásaitól, és az EU-nak fel kell készülnie, nagyobb ellenállóképességet és korai jelzőrendszereket kell kialakítani – jelentette ki Teresa Ribera tiszta, igazságos és versenyképes átmenetért felelős uniós biztos kedden Brüsszelben.

A globális klímaválság áldozatainak szentelt európai emléknapon a biztos emlékeztetett: az éghajlatváltozás áldozatainak napját két éve, a 2021-es közép-európai – különösen Belgiumot, Németországot és Franciaországot sújtó – áradások után hozták létre, azóta harmadik alkalommal gyűlnek össze az áldozatok tiszteletére. Ribera szerint évről évre egyre nyilvánvalóbbak az éghajlatváltozás hatásai, ennek ellenére sokan hajlamosak halogatni a szükséges lépéseket. Mint fogalmazott: nehéz megváltoztatni életmódunkat és gazdasági szokásainkat, ám még veszélyesebb nem cselekedni. Az emlékezés szerinte egyben kötelesség is: „Meg kell törni a csendet, ki kell mondani az igazságot – bármilyen kényelmetlen is az” – hangsúlyozta.

Kiemelte, hogy az éghajlatváltozás hatásai egyre súlyosabbak, miközben a politikai és társadalmi késlekedés továbbra is jelentős akadály. Felhívta a figyelmet arra, hogy 2023 volt Európa történetének legsúlyosabb erdőtűzidénye, 2024 a valaha mért legmelegebb év, és 2025 júniusában a Földközi-tenger hőmérséklete elérte a 30,5 Celsius-fokot.

A biztos szerint a cselekvés halogatása nem lehet válasz, a tagadás és az állhírek elleni fellépés kulcsfontosságú. „Az éghajlat nem fog megvárni minket egy alkalmasabb időpontban” – fogalmazott, majd emlékeztetett arra, hogy az Európai Bizottság két hete új javaslatot tett az éghajlatvédelmi törvény módosítására, amely szerint 2040-re 90 százalékkal kellene csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását. Ugyanakkor jelezte, hogy az alkalmazkodás legalább olyan fontos, mint a kibocsátáscsökkentés, hiszen az éghajlat már most is drasztikusan változik.

„Felkészítésre van szükség minden ágazatban, hogy szembenézzünk azzal, ami már most is zajlik” – figyelmeztetett Ribera. Kiemelte: a lakosság védelme és az infrastruktúrák biztonsága elengedhetetlen, mert a kérdés már nem az, hogy bekövetkezik-e katasztrófa, hanem az, hogy készen állunk-e, amikor bekövetkezik. (MTI)

Őszi munkahelyi divat

Mivel lassan lejár a szabadságok időszaka, és az idő is kezd lehűlni, vegyük számba, milyen ruhákat készítsünk elő a munkahelyre, irodába.

Casoni Szálasi Ibolya

Idén is, mint az utóbbi években, az irodai viselethez a klasszikus darabok továbbra is divatosak maradnak, viszont ezúttal újraértelmezett, modernebb formákban.

Így például, ha egy blúz-szoknya együttest választunk, a kötelező ing vagy blúz ezúttal lehet elegánsabb, szaténanyagból, a formája viszont rendhagyó módon széles vállal ellátott. A szoknya sem muszáj klasszikus formájú legyen, nyugodtan választhatunk egy lefelé szűkülő, úgynevezett „ceruza” formáját. Ezeknek a daraboknak az az előnye, hogy nemcsak divatosak, hanem kényelmes is a viselésük, valamint nemcsak a munkahelyre, hanem munka után egy koktélpartira is tökéletesen megfelelnek.

Sok munkahelyen, irodában kötelező egy öltözködési norma, a dress code betartása.

Idén már ez sem különösebb gond, mivel a kötelező nadrág-blézer együttest is lehet újraértelmezett változatban viselni. Így választhatunk egy bő szárú nadrágot vagy éppenséggel egy túlméretezett zakót, míg a kötelező fehér inget helyettesíthetjük egy pólóval is, a stiletto cipőt pedig balerin vagy úgynevezett mokaszin típusú cipőkkel.

Míndezekhez válasszunk visszafogott kiegészítőket, pl. minimalista ékszereket, aranyos csattal ellátott egyszerű övet és fekete bőrtáskát. Ezáltal érvényesülni fog mind az úgynevezett power dressing (sikeres nők öltözködési stílusa), mind pedig az old money (időtlen, klasszikus) stílus.

A fenténél kissé lezserebb a business casual és a smart casual (visszafogottan elegáns) stílus. Ezekben az esetekben is fontos az ingblúzok társítása egy elegáns nadrággal. Például a világoskék ing egy elengedhetetlen alapdarab, melyet sikerrel viselhetünk többféle típusú nadrággal és felsővel is.

A smart casual stílus jegyében például felvehetünk egy fehér inget egy bézs nadrággal, melyek, ha enyhén túlméretezettek, annál menőbbek. Magas sarkú szandál és elegáns konty illik hozzá. A táska is lehet rendhagyó, például egy sötétbarna, túlméretezett formájú.

Akik inkább a szoknyát kedvelik, nyugodtan válasszanak ezúttal egy kétrészes kosztümöt vagy csak egy szok-

nya-blúz együttest. A szoknya szabása lehet változó, még egy trapéz szabású, maxi bőrszoknya formájában is. Egyes esetekben ezek fölé még egy pulóver is megengedett.

Sőt a farmert is felvehetjük a munkahelyre (amennyiben bő szárú), egy fehér inggel vagy toppal, és blézert viseljünk hozzá. A blézer szabása is lehet rendhagyó, azaz túlméretezett, kipárnázott, széles vállú vagy akár férfias stílusú.

Amennyiben nem túl szigorú az öltözködési norma, ruhát is viselhetünk a munkahelyen. Ezek legyenek középhosszú vagy maxi változatok, túlméretezett blézerrel, és ha lehül az idő, csizmával viseljük őket. A ruha lehet kötött anyagból is, visszafogott, semleges színű, bordás kötéssel, mely tökéletes kontrasztot alkot a fekete kiegészítőkkel.

Az office stílus fő kiegészítője – mondhatnánk sztárja – idén a nyakkendő. Ezért, ha az irodai stílusú öltözetünkhöz egy nyakkendőt társítunk, a férfias stílust eszünkbe juttató hangulatú öltözetet kapunk. Ezt úgy érhetjük el, hogy egy egyszerű (fehér) inghez egy klasszikus nyakkendőt társítunk, melynek színe jobb, ha megegyezik a blézer vagy a nadrág színével.

Van még pár dolog, amit szem előtt kell tartani, ha a munkahelyre öltözünk.

Amennyiben a dress code megengedi sportcipő (adidas) viselését, válasszunk minimalista, old money stílusú, fehér, bézs, barna vagy fordított bőr betétekkel ellátott változatokat. Ezek jól mutatnak bő szárú farmerrel, blézerrel és egy egyszerű toppal.

Ha már hideg van, a réteges öltözködést úgy oldjuk meg, hogy alulra vegyünk egy magasnyakú garbót vagy egy testhezálló topot, erre egy klasszikus inget, majd rá egy blézert vagy/és egy ballonkabátot.

Tartsuk szem előtt az arányokat, válasszunk matt szín-palettát és minőségi anyagokat. A minél egyszerűbb, annál elegánsabb jelszó ezúttal is érvényes.

Végül vegyük számba, hogy milyen színek dominálják az idei irodai stílust? Ezek a mocha mousse, azaz vajsárga, olívaöld, mélyburgundi, klasszikus tengerkék, barna, fekete és a bézs árnyalatai. Ezeket kombináljuk, vagy hordhatjuk monokróm változatban is.

Amennyiben a dress code megengedi a farmer viselését, válasszunk bő szárú, sötét színű, szimpla darabokat, melyek ne legyenek díszítettek, koptatottak vagy bevágásokkal ellátottak.

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Kedves Olvasók!

Idén augusztus 22-től szeptember 22-ig tartózkodik a Nap a Szűz jegyében. Mifelénk nyárutónak is nevezik ezt az időszakot. A turizmusban utószezonnak mondják. Ilyenkor nyaralnak azok, akiknek vékonyabb a pénztárcája, vagy akik egyszerűen kerülik a kánikulát. A déli mediterrán vidékeken, Görögországban, Törökországban még kellemes a vízhőmérséklet, úgyhogy érdemes felkerekedni annak, aki ezt megteheti!

A Szűz-energiákkal megáldott emberek életében a legfontosabb a rendszer. A rendszer szóban ott van a rend. Egy olyan „szer”, amely rendet tartalmaz. Ha feltesszük magunknak azt a kérdést, hogy mi a rend, akkor talán az jut eszünkbe, hogy minden a helyén van. A Szűz szereti, ha a tiszteletben tartják az ő sajátos rendjét, rendszerét. Ezért tilos az asztalán vagy a szobájában „rendet csinálni”, mert akkor semmit sem talál, és ezt egy ellene elkövetett „merényletnek” éli meg. A Szűz ember maximalista. Tökéletesre törekszik, szorgalmas, sosem kell figyelmeztetni arra, hogy „jó munkát” végezzen, mert ez nála alap. Nem nehéz felismerni azt sem, hogy a legjobb és legmegbízhatóbb munkaerő. Általában munkamániás. A magyar miniszterelnököknek Szűz az aszcendense. Évtizedek óta napi

14-16 órát dolgozik. Tanul, fejlődik, rendszerez. Oszt, soroz, elemez. Amikor tart egy előadást, vagy beszélget valakivel, érezhető az a sajátos tapasztalati tudás, amit rendszeresen fejleszt. Sokszor mondja, hogy egy-egy eszmecsere nyomán sokat tanult. Nem birtokolja a bölcsek kövét, de igyekszik meghozni azokat a döntéseket, amelyek a leghasznosabbak a nemzetünk számára. Ugyanakkor képes

alkalmazkodni, változtatni akkor, amikor ez szükséges. Van perspektívája és jövőképe. Enélkül egy vezető bukásra van ítélve. Amit az európai nagyhatalmak művelnek, siralmas és téves. Nem tudom, figyelték-e a Fehér Házban történeteket. Nekem úgy tűnt, mint egy megrendezett színdarab, unalmas és tehetőségtelen szereplőkkel. Trump elnök és a megfigyeltelt diákok, akik kedvében akarnak járni, és üres szlogeneket pufogatnak a dicséret és hála negédes szólamain. Na mindegy. Ezek csak egy szubjektív asztrológus gondolatai. De talán néhányan ugyanezt látták. Néha azt

sem tudom, hogy sírjak-e vagy nevessek. De ez részletkérdés. Reménykedjünk, hogy kialakul valami észszerű kompromisszum, és eljön a várva várt béke. Mert ha nem, akkor a béka fenekének a perspektívájából figyelhetjük a jó öreg Európa elsüllyedését. Ez persze minket nem kellene zavarjon, de azért az a nagy büdös valóság, hogy mindannyian rajta ülünk ezen a hajón.

A Szűz uralkodó planétája a Merkúr. A fontosságát megítélhetjük, ha számba vesszük azokat a területeket, amiért „felelős”. A kapcsolatok, a kommunikáció, a közvetítés rajta keresztül valósul meg. Van-e kapcsolat kommunikáció nélkül? A kapcsolat akkor valódi, ha élő. A többi csak illúzió. A virtuális világban tévelygő ember magányos, sérült és boldogtalan. Persze el lehet menekülni a „megfoghatatlanba”, a nem valódiba, de az nem több mint pótcselekvés. A cselekvés pótolhatatlan. A cukorpótló nem cukor. A citrompótló nem citrom. A pótcselekvés a valódi cselekvés megtagadása. Amikor egy párkapcsolatban a felek már nem beszélnek, nem kommunikálnak egymással, az már nem kapcsolat. Annál a cukorpótló is „cukorabb” és a citrompótló is „citromabb”. Még akkor is, ha tudjuk, hogy a főveket nem lehet fokozni.

Kellemes nyárutót minden kedves olvasómnak!

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményeiket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Tímár Péter és Koltai Róbert kapja a CineFest életműdíját

A Miskolcon szeptember 5-én kezdődő rendezvény és részben az idén 15 éves CineClassics program is a két életműdíjas munkássága előtt tiszteleg.

A CineClassics Magyarország legrégebbi folyamatos filmtörténet programsorozata, de 2010-ig visszanyúló múltja világviszonylatban is jelentős; a Cannes Classics például nem sokkal ez előtt, 2004-ben indult, míg a Berlinale Classics csak 2014-ben. A programban korábban részt vett Claudia Cardinale olasz és Juliette Binoche francia színésznő is, de a magyar filmművészet olyan szereplői is ellátogattak már a CineClassicsra, mint Jancsó Miklós, Szabó István és Makk Károly rendező.

Tímár Péter tiszteletére szeptember 6-án 17 órától a Béke teremben az **Egészséges erotika** című film restaurált változatát vetítik le. Koltai Róbert munkássága előtt tisztelegve a fesztivál két filmet is műsorba tűz idén: szeptember 6-án 17.30-kor az Uránia teremben látható a **Sose halunk meg**, szeptember 7-én 16 órakor a Béke teremben pedig Surányi András alkotása, a **Meghalni bárki tud** kerül a közönség elé.

A CineClassics programjában idén egy portréfilm is helyet kapott **A magyar Walt Disney: Dargay Attila** című portréfilm eddig soha nem látott felvételekkel, interjúkkal, filmrészletekkel, rajzokkal mutatja be Dargay Attila életét és munkásságát. Szeptember 5-én **A játék olykor megajándékoz: Darvas Iván élete képekben** címmel nyílik kiállítás a Miskolci Galériában, a tárlathoz kapcsolódva pedig szeptember 6-án 19.30-kor a Művészetek Háza Uránia termében látható lesz a Darvas Iván főszereplésével készült restaurált **Liliomfi**, amelyet a száz éve született Makk Károly rendezett.

A tájékoztatás szerint a szeptember 11-ére meghirdetett CineFest Paradiso – Az örökzöld Morricone című koncert már telt házas, így egy második előadást is tartanak majd szeptember 14-én 18 órától a Művészetek Háza Pressburger-termében.

Az idei fesztivál nyitófilmje a francia Cédric Klapisch Cannes-bar bemutatott alkotása, a **Rokonidők** lesz, amely a szervezők megfogalmazása szerint „időkön és generációkon átívelő történetével éppúgy a kultúra sokszínűségére hívja fel a figyelmet, mint a fesztivál egésze”.

A CineFest nyitóünnepsége és a filmvetítés szeptember 5-én 17 órakor kezdődik a Pressburger-teremben, az életműdíjakat is a megnyitón adják át. (MTI)

Egy japán közmondást idézünk a fősorokban.		1.	FÖLDKÖZI-TENGERSZIGET	TÉLI SPORTÁRUT ELHELYEZŐ	NAGY CÍ-MERMADÁR	MAGAD	PÉNZÉRTÉKET AD	FÉL FÉNYIHAZUDIK	CSINOS	MÉLY NŐI ÉNEKHANG	KÁVÉI	LÉPKEDŐ	KUTYA KEZDŐPONT	BOSSZANT	SZAPPAN-MÁRKA	HORDÓ-MÉRTÉK
		A														Á
		A RÁDIUM VEGYJELE		ELŐTAG: LEVEGŐ FÉLELEM!				IGÉNYEL ORSZÁG-GYŰL. HELY (1707)					SZERELEM-ISTEN BERN FOLYÓJA			
		DÍSZÍTETT OKIRAT				ISMERT, TUDOTT SZERZETT ROKON					HASADÓ (TŐ JEGE) PETRARCA MŰSÁJA				EZTI! ŰSZÓ GERENDÁK ALKOTJÁK	
2.	L	BESZOL-GÁLTATÓ	ELEMI PARÁNY BEPATTAN!			NÍVÓ KELLEMET-LEN				SZEGRE AKASZT VERSENY-INDÍTÁS					NÖVÉNY ALJA CSORDÁT MOZGAT	
GÁTBA ÜTKÖZIK						KNOCK OUT (RÓV.) ZOKOG		ÁLLÓVÍZ ODA-VISSZA FERFINEV		FRANCIA RT. (RÓV.) GALLY		2/3 ÓRA! ÉJFÉLIG TART			A TISZÁBA SIET ARAT!	
SZÉP. CSINOS				VONAL-KEZDET RÉGÉSZ ŐRÖME				NAPTÁRI IDŐ OLASZ SZERELEM					TÁPLÁLÓ KERTI ZÖLDSÉG			
DÉL-AFRIKAI TARTOMÁNY				VÁRPALOTA RÉSZÉ A HELYÉRE TESZ				MALOM RÉSZÉ ÖGÖRÖG PIACÉTER					TAROL MOSZKVA KÖZEPE			
KRÉTAI HEGY				E KETTŐ! MŰ (LATIN, RÓV.)		FRANCIA ARANY ÓMEGA ÉS ALFA		MOST VAN ÜRES LERI		ARRAFELE! TALP-BELSŐ!		INDÍTÉK RÖVID SÁNC A SAKKBAN		HULLAT CIN		
INDUL A MOTORTE ÉS ÉN			... ÁLLAT (RÁK) NŐI NÉV (JÚL. 27.)				CSÜNGET BÁZIS					NEHEZTEL A SZÁMÁRA				NITROGÉN VEGYJELE SEMMIHÁZI, MIHASZNA
		ZENÉS DRÁMA HOLMI-TARTÓ				ONNAN NŐI NÉV (MÁJ. 13.)				NÉV (LATIN) FAROL AZ AUTÓ					FÉLTEKEI BECÉZETT ATTILA	
PÁROSAN ÉNEKEL!				A TANTÁL VEGYJELE FUNDAMEN-TUM		OLASZ NEVELŐ FORMA		NÉMET NEVELŐ TÁRTA VALA		FÉLIG TELI! SZAPORÍTÓ SEJT		ANNYI MINT (RÓV.) ROMÁN FÉRFINEV		ANGYAL-RANG SODRÁS		
ÓKORI FÉRFI-VISELET				PÉNZ-HOZAM TONNA TARTALMA!				ÖREG BÁCSIKA FÜSZEREZ					NÉZNI TUDÓ LATIN CSONT			IDEGEN ANNA
SZÉLHÁMOS LÓBIZTATÓ					ELEMELÉS MAGAD				TÉVESEN JEGYZŐ TESTRÉSZ!					BALTI FOVÁROS PÁRT!		
			FÉRFINEV (JAN. 17.) FÉLÉVI!				SZITA MAGYAR AUTOJEL				NÉMET KELET MAGA				MÁZOL OLASZ AUTOJEL	
L.N.J.	E												PÁPAI KORONA			

Augusztus 21-i rejtvényünk megfejtése: Erdély aranykora; Trenk; Fekete; Rab Ráby; Egy az Isten; Jókai Mór; Lenci; Nábob; A gazdag szegények; Az arany ember.

BL-főtáblás a Kajrat Almati, a Bodö/Glimt és a Páfosz

Meglepetésre elsőként a kazah Kajrat Almati jutott tovább a selejtezőből a labdarúgó Bajnokok Ligája főtáblájára, miután kedden este tizenegyespárbaj végén felülmulta a skót Celtic FC-t.

A gól nélküli első mérkőzés után a kazahsztáni visszavágón sem találtak be a csapatok a rendes játékidőben, majd a hosszabbításban sem, így tizenegyespárbaj döntött, amelyben a skótok háromszor is hibáztak, míg a hazaiak csak egyszer rontottak.

Kazah csapat második alkalommal lesz főtáblás a BL-ben, ez először az Asztana FC-nek sikerült a 2015/2016-os idényben. A Celtic FC az Európa-liga főtábláján lesz érdekelt.

A kedd esti mérkőzéseken a norvég Bodö/Glimt és a ciprusi Páfosz FC kvalifikált.

A ciprusiak a múlt héten nagy meglepetésre 2-1-re nyertek a szerb Crvena zvezda vendégeként, a visszavágó második félidejében azonban a monte-negrói Mirko Ivanic gólja miatt hátrányba kerültek. A hajrában már érett a hosszabbítás, ám a kilencvenedik percben a brazil Jair Diego Alves de Brito sza-

badrúgásból megszerezte az alapszakaszba jutást jelentő találatot a Páfosz számára, amelyben a román Vlad Dragomir végigjátszotta a mérkőzést.

A Bodö/Glimt 2-1-es veresége ellenére az első mérkőzésen elért 5-0-s győzelmének köszönhetően kvalifikálta magát a főtáblára.

Az alapszakasz sorsolását ma tartják. A legrangosabb európai kupasorozat döntőjét Budapesten, a Puskás Arénában rendezik május 30-án.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, selejtező, 4. (utolsó) forduló, visszavágók:

* Sturm Graz (osztrák) – Bodö/Glimt (norvég) 2-1, továbbjutott a Bodö/Glimt kettős győzelemmel, 6-2-es összesítéssel;

* Páfosz FC (ciprusi) – Crvena zvezda (szerb) 1-1, továbbjutott a Páfosz 3-2-vel;

* Kajrat Almati (kazah) – Celtic Glasgow (skót) 0-0 – tizenegyesekkel: 3-2, továbbjutott a Kajrat Almati.

Döntetlennel is főtáblás az ETO a Konferencialigában

Egygólos előnnyel utazott Bécsbe az ETO FC Győr, miután múlt héten 2-1-re nyert a labdarúgó-Konferencialiga utolsó selejtezőkörében a magyar válogatott Bolla Bendegúzt is foglalkoztató Rapid Bécs ellen, vagyis már döntetlen is elegendő számára, hogy története során először feljusson egy európai kupasorozat főtáblájára.

A győriek idei idegenbeli mérlege nem jó a harmadik számú európai kupasorozatban, mivel a selejtező második körében az örmény Pjunyik Jerevántól, majd a harmadikban a svéd AIK Stockholmtól is egyaránt 2-1-re kaptak ki, igaz, a hazai pályán játszott visszavágón mindkét ellenfelet legyőzve továbbjutottak. Hasonló idegenbeli eredmény hosszabbítást jelentene ma este, egy döntetlennel pedig a főtáblára jutnának, és legalább további hat mérkőzést játszhatnának az ősszel.

Borbély Balázs vezetőedző együttese a bajnokságban is jól teljesít, mivel a kupagyőztes és jelenleg listavezető Paks mellett még veretlen. A hét végén elhalasztotta a Kazincbarcika elleni bajnokiját, korábban pedig a Paks (3-3), az Újpest (1-1) és a Zalaegerszeg (1-1) elleni döntetlenek után 7-2-re nyert az MTK vendégeként. A keret legeredményesebb játékosa a Konferencialiga-selejtezőben Zeljko Gavric, aki az idei öt mérkőzésen három gólt szerzett, a Rapid Bécs elleni párharc első mérkőzésén duplázott, korábban pedig az AIK

elleni visszavágón (2-0) talált be. A kétszeres szerb válogatott támadó korábban a Crvena zvezda, a Ferencváros és a DAC játékosaként sem szerzett gólt a nemzetközi kupában.

A Rapid Bécs – a 28-szoros válogatott Bollával együtt – tavasszal a negyeddöntőig jutott a harmadik számú európai kupasorozatban, de az osztrák élvonalban csak az ötödik helyen végzett, ezért újra a Konferencialigában indulhatott. A győriek elleni párharcig veretlen volt a selejtezőben, mert a montenegrói Decicet kettős győzelemmel búcsúztatta, majd a Keresztes Krisztiánnal felálló skót Dundee Unitedet két 2-2-es döntetlen után tizenegyesekkel ejtette ki.

A 32-szeres osztrák bajnok vezetőedzője, a korábban a Ferencvárosnál is dolgozó Peter Stöger május végén vette át a szakmai munka irányítását, és csapata azóta a bajnokságban is remekel. Négy forduló után veretlen, három győzelem és egy döntetlen a mérlege, vasárnap a Wolfsberger otthonában nyert 2-1-re, és a második helyen áll a tizenkét csapatos mezőnyben. A bécsi visszavágón a győrieknek nem árt különös figyelmet fordítaniuk Nikolaus Wurmbbrandra, mivel a 19 esztendőes támadó a Wolfsberger ellen duplázott, és a párharc első mérkőzésén, Győrben is betalált.

A mai (28-i) visszavágó 20 órakor kezdődik Bécsben, a litván Manfredas Lukjancukas vezeti, az M4 Sport televízió élőben közvetíti.

Röviden

* Szoboszlai Dominikot választották a Liverpool szurkolói a Newcastle United elleni, 3-2-re megnyert Premier League-mérkőzés legjobbjának, miután szokatlan szerepkörben, jobb oldali védőként is kiemelkedően teljesített. A magyar középpályás kulcsszerepet játszott a győztes gólnál, amelyet a 16 éves Rio Ngumoha szerzett Premier League-debütálásán.

* Elsőként az UTA jutott be a labdarúgó-Románia-kupa csoportkörébe. Az aradi együttes kedden a 2. ligás Steaua ellen 2-0-ra nyert. A többi találkozót egy kivételével tegnap este rendezték. A Corvinul – Farul mérkőzés ugyanakkor ma délután 5-kor rajtol.

* A védelmi miniszter nem támogatja, hogy közpénzt fektessenek be a Steaua labdarúgóklubba, de nyitott egy magánbefektető bevonására.

Ionuț Moșteanu szerint a klub teljesítményét kizárólag magánforrásokból lehet fejleszteni, miközben a Steaua-védjegye a hadseregé marad. A miniszter hangsúlyozta, hogy a magánbefektetőnek kell irányítania a klubot, a megadott jogi keretek között.

* Gera Zoltán távozik a Kecskemét vezetőedzői posztjáról, miután a csapat a labdarúgó NB II-ben öt forduló után a kilencedik helyen állt. A klub közös megegyezéssel bontott szerződést a 46 éves trénerrel, akinek segítője, Csizmadia Csaba szintén elhagyja a KTE-t.

* Tegnap elkezdődött a kosárlabda-Európa-bajnokság Riga és Tampere városában, itt rendezik az A és B csoport mérkőzéseit. A C és D csoportban ma játsszák az első találkozókat Limasszolban és Katowicében. Az Eb-t négy ország – Ciprus, Finnország, Lengyelország és Lettország – rendezi augusztus 27. és szeptember 14. között.

Fotó: az ETO FC közösségi oldala

A román csapatok programja

- * 20.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1: CSU Craiova – Istanbul Başakşehir (az első mérkőzésen: 2-1)
- * 20.30 óra, DigiSport 2, Prima Sport 2: Kolozsvári CFR 1907 – BK Häcken (2-7)
- * 21.30 óra, Pro TV: Bukaresti FCSB – Aberdeen (2-2)

Négy játékos első alkalommal tagja a magyar válogatott keretnek

Lukács Dániel, Molnár Rajmund, Tóth Barna és Ötvös Bence először kapott meghívót a magyar labdarúgó-válogatott keretébe, amely a szeptemberi, írek és portugálok elleni világbajnoki selejtezőkre készül.

Marco Rossi szövetségi kapitány kedden Telkiben hozta nyilvánosságra a 27 fős névsort, amelynek tagjai közül Vitális Milán már korábban is szerepelt a keretben, de pályára még ő sem lépett a címeres mezben.

A szakvezető a kerethirdetést követő sajtótájékoztatón elmondta, a szokásosnál bővebb a keret, mert szeretnék megnézni, hogy melyik játékos milyen állapotban van.

Ez igaz például Ötvösré is, akivel kapcsolatban a Ferencváros orvosi stábjá Rossi szerint arról tájékoztatta a válogatottat, hogy a középpályás elutazhat a csapattal Azerbajdzsánba, a Qarabag elleni Bajnokok Ligája-selejtező visszavágójára.

Marco Rossi szövetségi kapitány a magyar labdarúgó-válogatott sajtótájékoztatóján az MLSZ telki edzőközpontjában 2025. augusztus 26-án. A magyar válogatott szeptember 6-án Írország ellen lép pályára Dublinban, három nappal később pedig Portugália együttesét fogadja a Puskás Arénában. Fotó: MTI/Illyés Tibor

„Úgy tűnik, nem annyira súlyos a sérülése, mint amilyennek elsőre látszott. Régóta ismerjük őt, Kisvárdáról és Paksról is, most pedig erősödött a játéka, és változatlanul nyugodtan futballozik, bár a Ferencvárosban szerepel, ahol jóval nagyobb a nyomás, mint a korábbi együtteseinél volt” – mondta Ötvösről a 60 éves szakvezető.

Marco Rossi arról is beszélt, hogy a paksi Tóth Barna az idén nagyon jól kezdett, remek

A magyar labdarúgó-válogatott kerete

* kapusok: Dibusz Dénes (Ferencvárosi TC), Szappanos Péter (Puskás Akadémia FC), Tóth Balázs (Blackburn Rovers);

* védők: Bolla Bendegúz (Rapid Bécs), Dárdai Márton (Hertha BSC), Kerkez Milos (Liverpool FC), Mocsi Attila (Rizespor), Nagy Zsolt (Puskás Akadémia FC), Nego Loic (Le Havre AC), Willi Orbán (RB Lipcse), Osváth Attila (Paksi FC), Szalai Attila (Kasimpasa), Szalai Gábor (Ferencvárosi TC);

* középpályások: Csongvai Áron (AIK Stockholm), Dárdai Bence (VfL Wolfsburg), Ötvös Bence (Ferencvárosi TC), Schäfer András (Union Berlin), Styles Callum (West Bromwich Albion), Szoboszlai Dominik (FC Liverpool), Tóth Alex (Ferencvárosi TC), Vitális Milán (ETO FC Győr);

* támadók: Gruber Zsombor (Ferencvárosi TC), Lukács Dániel (Puskás Akadémia FC), Molnár Rajmund (MTK Budapest), Sallai Roland (Galatasaray), Tóth Barna (Paksi FC), Varga Barnabás (Ferencvárosi TC).

teljesítményt nyújtott a nemzetközi kupamérkőzéseken is, és Dublinban, az írek elleni találkozón jó szolgálatot tehet, ha az első számú csatárt, Varga Barnabást le kell cserélnie. „Tóth pályafutását is régóta követjük, a fizikai felépítése pedig egyértelműen hasznunkra lehet, ugyanis fontos, hogy legyen egy Varga Barnihoz hasonló játékosunk támadásban” – fogalmazott.

Lukács Dánielről és Molnár Rajmundról Rossi azt mondta, mindketten gólérzékeny, a kaput nagyon érző játékosok, közülük Lukács elsősorban Csoboth Kevint helyettesítheti, akit a kapitánynak most azért kellett kihagynia a keretből, mert nem kap játéklehetőséget svájci klubjában.

A soron következő mérkőzésekről az olasz

szakember azt mondta, az írországi vb-selejtező kiemelten fontos lesz, s bár az a találkozó még nem döntő jelentőségű, talán fontosabb még a portugálok elleni hazai összecsapásnál is.

„Dublinban játszunk a selejtezőben az első meccsünket, amelyen a lehető legjobb teljesítményt kell nyújtanunk, különösen annak a tudatában, hogy milyen versenysorozatban veszünk részt” – jelentette ki Rossi.

A magyar válogatott az európai vb-selejtező F csoportjának első fordulójában Írország vendége lesz szeptember 6-án, három nappal később pedig a Nemzetek Ligája-győztes Portugáliát fogadja a Puskás Arénában. A keret jövő hétfőn találkozik Telkiben.

A Wizz Air az új főszponzor

A kerethirdetés előtt bejelentették, hogy a WizzAir légitársaság – amely 2016 óta partnere a Magyar Labdarúgó-szövetségnek (MLSZ) – mostantól főszponzorként támogatja az MLSZ-t és a magyar válogatottat. A WizzAir vezérigazgatója, Váradi József beszédében úgy fogalmazott, a szerződés értelmében pontos összeget nem mondhat, de az együttműködés milliárdos nagyságrendű.

Ha jó a közösség, van egyházi élet

Református ifjúsági élet Szászrégenben

Az egyházak mindig fontos szerepet töltek be az erdélyi magyarság életében. Annak ellenére, hogy a hitvilág gondozása mellett a közösségépítésben is jelentős szerepet játszanak, számtalan településen tapasztalható a fiatalság létszámának csökkenése, közösségtől való eltávolodása. Lapunk munkatársai a közelmúltban Szászrégenben jártak, ahol ellátogattak néhány helyi református egyházközséghez.

Szeredai Vivien

A szászrégeni református egyházközséget pezsgő ifjúsági élet jellemzi. A rendszeres bibliaórák mellett rengeteg zenés foglalkozást tartanak, illetve a nyári táborok sem maradnak el. Az idei vakációs bibliahét már lezajlott, a konfirmációra való kátéfelkészítők pedig hamarosan elkezdődnek – évente nagyjából 6-14 gyerek vesz részt rajtuk. Tamás Endre Otto református lelkipásztor elmondta, hogy minden évben megszervezik a Piccolino

nevű tábor, ahol többek között a zenére fektetik a hangsúlyt – részt vesz rajta az énekkar, illetve furulyázni és gitározni is van lehetőség. „Az egyházközség kántora nagy odaadással tanítja, segíti a gyerekeket, és nagyon büszkéek vagyunk arra, hogy ilyen lelkes ifjúsági közösséget tudhatunk a magunkénak” – hangsúlyozta a lelkipásztor. Kiemelte, hogy az ifjúság zenei előadásait a négy szólamú furulyazene teszi igazán különlegessé és egyedivé a térségben – és nem csak! Mivel az iskolaidőben hetente meg-

szervezett bibliaórákon több tucat fiatal vesz részt, a lelkipásztor vezetésével egyházmegyei ifjúsági táborra is sor került Ratosnyán. Ugyanakkor a térségből összegyűlt több mint 70 fiatal látogatott el júliusban a Zánkán (Magyarország) megrendezett Csillagpont Keresztény Fesztiválra.

Szomorú ellenpéldát képvisel azonban a radnótfájai református egyházközség, ahol vasárnap, augusztus 24-én mindössze hat gyerek konfirmált. Székely György lelkipásztor elmondta, hogy sajnos nagyon kevés a fiatal az egyházközségben, így a segédlelkipásztor által vezetett ifjúsági bibliaórákon is elenyésző a résztvevők száma. A vakációs bibliahéten – ami ezen a héten zajlik – naponta csupán 10-12 gyereket foglalkoztatnak.

Konfirmálás a radnótfájai templomban

Fotó: Fábián András

Mint azt a szóban forgó példák bizonyítják, az egyházközségek ifjúsági tevékenységeibe bekapcsolódók aránya rendkívül változó.

Vannak esetek, ahol virágzó közösségi életnek örvendenek, másutt viszont – bár lenne, aki vezesse a foglalkozást – a fiatalság mégsem él a részvételi lehetőséggel.

A fiatalok és a közéleti kérdések

A többség tájékozatlan

A 30. DÖKSZAB-on részt vevő diákok több szakmai előadást is meghallgathattak, többek között az Európai Unió kínálta lehetőségekről, a tudatos médiafogyasztásról, a gazdaságról és a politikáról is. Vannak, akik azt gondolják, hogy a fiatalokat nem érdeklik a közéleti kérdések, vagy nincsenek tisztában azzal, hogy ez miként is befolyásolja a mindennapjaikat. Azonban a DÖKSZAB-ról származó tapasztalat ennek az ellenkezőjét igazolja, ugyanis a résztvevők megtöltötték a termet, amikor Markó Balázs közgazdász, a Romanian Economic Monitor kutatócsoport kutatója, a milánói Bocconi Egyetem doktorandusza tartott előadást a politikáról és az állam intézményeiről.

Nagy-Bodó Szilárd

Ha a DÖKSZAB résztvevőiből indulunk ki és abból, hogy ők mennyire ismerik ezt a területet, akkor azt mondhatjuk, hogy nincs probléma, viszont általánosan azt gondolom, hogy mind a középiskolások, mind pedig a népesség nagy része elég tájékozatlan azzal kapcsolatban, hogy hogyan is működik a demokrácia, a román állam, vagy éppen hogyan is működnek a választások, fogalmazott *Markó Balázs*, aki rámutatott arra, hogy az utóbbi két évnek a közvitái megerősítik azt a tényt, hogy sokan vannak, akik nem tudják, hogy hogyan működnek az állam legalapvetőbb intézményei, vagy hogyan kellene ezek működjének.

A fiatal közgazdász előadása során felmerült az a kérdés is, hogy

Markó Balázs

biztosítani az emberi jogokat, és emberséges politikát folytatnak, ugyanakkor a jólétet is biztosítani fogják, amennyire ez lehetséges egy társadalomban.

Nem kell tehát választani az emberi jogok és a jólét között, valamint fontos tisztában lenni azzal, hogy a szélsőséges pártok ígéretei hamisak voltak, például a romániai választások alkalmával is. Azonban a választások után sok fiatalot rosszul érintett, hogy az ország vezetése tett olyan lépéseket, amelyek hátrányosak számukra, például az ösztöndíjrendszer karcsúsítása. Ezek után pedig felmerül az a kérdés, hogy ez a változás sarkallhatja-e arra a fiatalokat, hogy forduljanak a szélsőséges, populista, pártok írá-

nyába? Ezzel kapcsolatban a milánói Bocconi Egyetem doktorandusza aláhúzta, hogy fontos kérdés, hogy ne az oktatás sérüljön, ne azokat a fiatalokat sújtsa a legkeményebben a költségvetési megszorítás, akiktől az ország jövője, a demokrácia és a gazdaság helyzete fog függeni. Markó Balázs azt is hozzátette, hogy meglátása szerint fontos, hogy a fiataloknak korrekt információkat biztosítsanak, és hogy tájékoztassák őket a fejleményekről. Másrészt pedig, ami még fontos, azok pont az ilyen diákszövetségi és diáktanács-kezdeményezések. Ezeknek persze egyrészt az a lényegük, hogy segítenek a diákoknak abban, hogy legyen szavuk a saját oktatásukban és abban, hogy hogyan kellene megszervezni az oktatást Romániában. De abban is van egy nagyon fontos szerepe ezeknek az eseményeknek, csoportosulásoknak, hogy ezek a diákok megtanulják valamennyire azt, hogy hogyan működik a közélet, hogyan működik a közbeszéd, hogyan kell érvényesülni politikai szinten, és persze nagyon fontos és nagyon érdekes politikai viták is történnek az ilyen események alkalmával, sorolta Markó Balázs, aki úgy vélekedett, hogy a diákszövetségekben való részvétel, a diákszövetségi munka mindenképpen a közösség erősítésének egy elengedhetetlen része, valamint erősítés lehet politikai szempontból is.

Ha pedig politikai szempont, akkor azt a kérdést sem lehet megkerülni, hogy Romániában hatodik osztályban van polgári nevelés tantárgy, azonban nem elégséges a tananyag, és annak minőségével is problémák vannak. Az iskolákban továbbá van egy korlát, hiszen nem lehet politizálni, így pusztán elméleti szinten és nagyon szárazon lehet beszélni arról, hogy hogyan is működik az állam és annak intézményei, mondta a doktorandusz, aki azon az állásponton van, hogy a politikai véleménynyilvánítás és a politikai vita meg kellene jelenjen a fiatalok körében, hiszen ez tudja biztosítani a fejlődésüket, illetve azt, hogy amikor választópolgárokká válnak, akkor tudják józanul és kritikusan megítélni azt, hogy milyen alternatívák közül választhatnak.

Markó Balázs DÖKSZAB-on tartott előadásán szóba került a költségvetési hiány kérdése is. A deficit leküzdése kimondottan érinti a fia-

talokat is. Például az iskolások esetében láthatjuk, hogy sok esetben megvonták az ösztöndíjakat, és nem növelték jelentősen a beruházásokat az oktatás területén, ennek következtében az iskolások is megérzik, hogy mi történik a gazdaságban, valamint további információ eljut hozzájuk a szüleiken keresztül vagy éppen a hírekből, mondta a közgazdász, aki kiemelt egy másik nehézséget is. Ugyanis azt követően, hogy a fiatalok kikerülnek az iskolából vagy az egyetemről a munkaerőpiacra, fennáll annak a kockázata, hogy kevesebb lesz a karrierlehetőség, ami életszínvonalbeli gondokhoz vezethet a következő 1-2 évben, ezért is kell a kormánynak hatványozottan odafigyelnie arra, hogy hogyan érintik a fiatalokat a megszorítások, nyomatékosította a Bocconi Egyetem doktorandusza.

Több közgazdász is ezt a két évet említi, ami kimondottan nehéznek ígérkezik gazdasági értelemben. Azonban ennyi idő nem lesz elég arra, hogy a költségvetési hiány egy megfelelő szintre mérséklődjön, ahhoz négy-hat évre vagy még annál is több időre lesz szükség, mondta Markó Balázs. Rámutatott, hogy másfél-két év múlva a termelés kicsit gyorsulni fog, az ipar teljesítménye valószínűleg javulni fog, növekedhetnek a bérek, és csökkenhet a munkanélküliség. Ugyanakkor egy valós veszély lehet, hogy bő három év múlva a választási kampányban a pártok megint elkezdene felelőtlenül osztogatni. Markó Balázs szerint a koalíciós pártok feladata jelen állás szerint az, hogy kezdjék el helyrehozni a költségvetést, mert jelenleg az egyik legnagyobb veszély az, hogy nem tudják életbe léptetni a megszorításokat, az pedig oda vezethet, hogy az ország pénzügyi vagy általános gazdasági krízisbe kerül.

A jövő Romániájának és a fiataloknak a gazdasági és a szociális jövője akkor van biztosítva, hogyha az országnak van egy növekedési potenciálja, hogyha a biztonságot tudja szavatolni a kormány, és ha ezek megvannak, akkor úgy gondolom, hogy az ifjúság helyzete is javulni fog a következő években, hangsúlyozta Markó Balázs, aki szerint az oktatással, a biztonságpolitikával és a költségvetési politikával a fiataloknak a jövője is biztosítva lesz itthon.

A terem tele volt érdeklődő fiatalokkal az előadás alatt

Forrás: MAKOSZ

Megkezdődött a kerékpárosok regisztrációja a BIKEATHON.ms 2025-re!

A Bikeathon összekovácsolja a közösséget. Az aktív energiát és erőforrásokat a fontos projektek támogatására fordítja. Minden résztvevő részese lesz egy olyan mozgalomnak, amely hozzájárul egy fenntarthatóbb, összetartóbb és élhetőbb város fejlődéséhez.

A kerékpárosok regisztrálhatnak a BIKEATHON.ms 2025-re! Eljött a pillanat, hogy kezdedbe vedd az irányítást, és az energiádat a város jobb jövője érdekében hasznosítsd. Minden megtett kilométer és minden adomány segíti az eseményen részt vevő fontos projekteket, és hozzájárul egy erősebb, összetartóbb közösség fejlődéséhez.

A BIKEATHON.ms nem csupán a kerékpározásról szól – hanem azokról az emberekről, akik tenni akarnak a közösségért. Azokról, akik kilépnek a komfortzónájukból, feszegetik határaikat, és erőfeszítéseiket szemmel látható, közösségformáló változássá alakítják.

Hogyan kapcsolódhatsz be? Válassz egy inspiráló projektet. Látogass el a bikeathon.ms honlapra, böngéssz a

támogatásra váró kezdeményezéseket, és válaszd ki azt, amelyik a leginkább motivál. Tedd személyes üggyé, és vedd részt aktívan a megvalósulásában! Mozgósíts!

Hívd meg barátaidat, családodat, kollégáidat, hogy csatlakozzanak. Minél többen tekernek ugyanazért az ügyért, annál jelentősebb a támogatás.

Tekerj a sikerért! Szeptember 20–21-én pattanj nyeregbe, és a kijelölt útvonalakon tekerj végig a többi résztvevővel. Minden kör, minden kilométer közelebb visz a kiválasztott projekt megvalósulásához és ahhoz a változáshoz, amelyet az hoz a városban.

Benevezési határidő: 2025. szeptember 18. Stílusosan tekernél?

Azok, akik kifejeznék elköteleződésüket, igényeljék a Bikeathon csomagot, benne a hivatalos 2025-ös Bikeathon-pólóval. Az igénylés határideje: szeptember 5.

A regisztráció gyors és egyszerű – lépj be a bikeathon.ms oldalra, és tedd meg az első lépést, hogy részese légy ennek a valós, látható mozgalomnak! (közlemény)

286,8 százalékkal nőtt Romániában a malware-támadások száma

Tavaly az előző évhez képest 40,2 százalékkal több számítógépes csalást jelentettek Romániában, míg a malware-támadások száma 286,8 százalékkal nőtt – derül ki az Országos Kiberbiztonsági Igazgatóság (DNSC) szerdán ismertetett jelentéséből.

A dokumentum szerint a csalások számának növekedése a kiberbűnözők által alkalmazott „egyre agresszívebb és innovatívabb technikák, taktikák és protokollok következménye”, és a telefonos, valamint a befektetési csalások terjedésével áll összefüggésben. A malware-támadások száma 286,8 százalékkal, a megfertőzött alkalmazásoké pedig 125 százalékkal nőtt tavaly 2023-hoz viszonyítva. Ez a tendencia a kiberbűnözők képességeinek és szakértelmének „számottevő és aggasztó fejlődését” jelzi, azt, hogy ezek egyre termékenyebbek az új típusú rosszindulatú szoftverek létrehozásában (becslések szerint naponta 500.000 rosszindulatú szoftvert generálnak) – áll a DNSC jelentésében. E szerint az úgynevezett brute force-támadások száma 30,3 százalékkal, a fi-

ókfeltöréseké pedig 21 százalékkal nőtt. A szakértők szerint ennek hátterében az automatizált támadások számának növekedése, illetve a többfaktoros hitelesítés gyenge alkalmazása áll.

Az adathalász támadások száma ezzel szemben 21 százalékkal csökkent tavaly 2023-hoz képest, ami a DNSC szerint elsősorban a felhasználókat megcélzó tájékoztató és oktató kampányoknak köszönhető. Ugyanakkor a honlapprongálások száma 45 százalékkal, az elosztott szolgáltatásmegtagadással (DDoS) járó támadásoké pedig 35,8 százalékkal esett vissza. A szakemberek szerint ez arra utal, hogy országszerte javult a szerverfelügyelet, valamint a volumetrikus támadások elleni védelem. (Agerpres)

Közlemény

Szászrégen 2023-2030 közötti időszakra szóló, napirendre hozott fenntartható városi mobilitási terve határozattervezetének kidolgozásáról

Szászrégen megyei jogú város polgármestere közli, hogy 2025. augusztus 27-én nyilvánosságra hozták Szászrégen 2023-2030 közötti időszakra szóló, napirendre hozott fenntartható városi mobilitási terve határozattervezetének kidolgozását.

Azért kell kidolgozni ezt a határozattervezetet, mert a szászrégeni fenntartható városi mobilitási terv része a szászrégeni közszállítási korszerűsítésre vonatkozó terv, amelynek kivitelezését a Központi Fejlesztési Régió támogatja a 4-es számú regionális városi mobilitási terv 2.8 különleges célkitűzése alapján a központi régió fejlesztési 4.1-es akciótervének (metropoliszövezetekre és a működőképes városrészek fejlesztésére vonatkozó) megfelelően.

A határozattervezet melléklete a következőket tartalmazza:

- A terv elfogadásának indoklását. A határozattervezet száma 53.249/2025.08.25.
- A szakvéleményezést: 53.254/2025.08.25.
- A határozattervezet teljes szövegét, amelynek száma: 184/2025.08.25.
- Szászrégen 2023–2030 közötti időszakra szóló, napirendre hozott fenntartható városi mobilitási tervét.
- A dokumentáció tanulmányozható:
- A polgármesteri hivatal www.primariareghin.ro honlapján a Transparență decizională menüpontban a <https://www.primariareghin.ro/ro/primaria-reghin/transparentadecizionala/> címen.
- A polgármesteri hivatal székhelyén: Szászrégen, Petru Maior tér 41 szám.
- A határozattervezet másolata egy kérvény benyújtásával igényelhető a polgármesteri hivatal közönség-tájékoztató irodájából.

A határozattervezettel kapcsolatos észrevételeket, javaslatokat, ajánlatokat 2025.09.11-ig lehet benyújtani az intézmény honlapján: www.primariareghin.ro, a Transparență decizională menüpontban, az alábbi linken: https://www.primariareghin.ro/fileadmin/editorimages/doc/Formulare/2022/formular_Legea_52.docx oldalon, amelyet le kell tölteni és kitöltve visszaküldeni az office@primariareghin.ro e-mail-címre, vagy postázni a Maros megye, Szászrégen, Petru Maior tér 41. szám alá, illetve személyesen elvinni a polgármesteri hivatal közönségtájékoztatási osztályára, a következő ügyfelfogadási program szerint: hétfőn, kedden, csütörtökön 8-16 óra, szerdán 8-18.30 óra, pénteken 8-13.30 óra között.

Az átküldött anyagokra írják rá: Javaslatok Szászrégen 2023-2030 közötti időszakra szóló, napirendre hozott fenntartható városi mobilitási terv határozattervezetének kidolgozásához.

A határozattervezettel kapcsolatos észrevételeket, javaslatokat, ajánlatokat közlésezzik az intézmény www.primariareghin.ro honlapján, a Transparență decizională menüpontban, a <https://www.primariareghin.ro/ro/primaria-reghin/transperenta-decizionala/> linken.

A javaslatok elutasítását írásban megindokolják.

Az érdekelteknek nyilvános vitát szerveznek a határozattervezetről, amennyiben ezt 2025.09.11-ig írásban egy törvényes szervezet, egyesület vagy közigazgatási szerv igényli.

Bővebb felvilágosítás az alábbi felérhetőségeken: 0265-511112, 164-es mellékállomás, office@primariareghin.ro e-mail címen. Kapcsolattartó: Marinescu Sorina, civil társadalmi felelős.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 0265/210-087	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
- információ	- 118-932	- központ	- 0265/208-800
- általános	- 118-800	• Optika-Optofarm	- 08008 208-888
• Központosított ügyelet	- 0265/312 436	• Fogasztóvédelmi hivatal	- 021-9551
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,	- 0265/250-120	• Vasútállomás	- 0265/236-284
Csendőrség, Mentőállomás):	- 0265/263 351	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
• Rendőrség	- 0265/202-305	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
• SMURD (betegekkel	• Optolens szemsebészet	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
kapcsolatos információk)-	• Dora Optics		- 0744-282-710
0265/210-110	- 0733-553-976	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	
• Sürgősség szolgálat:	- 0733-553-976		
- gyermekeknek	• Radiológia, echográfia		
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	Dr. Jeremiás István		- 0265/263-865
- 0265/268-330	- 0265/222- 446	- koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Prefektúra	• DIGI	- koszorúk	- 0745-606-269
• Maros megyei RMDSZ	- 0365/400-401	- halottszállítás	- 0758-047-604
- 0265/262-907	- 0365/400-404		
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó	• Áramszolgáltató vállalat		
szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	- 0800-500-929		
• Procordia Egészségügyi Központ	- vidék		
	- 0265/929		
	• Delgaz Grid		
	- 0265/200-928		
	- 0800/800 928		
	• Aquaserv:		
	- hideg víz-csatorna		
	- 0265/215-702		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

A TORDAI CÉG alkalmaz SOFÓRT. Tel. 0744-644-026. (68786-I)

KÜLÖNFÉLÉK

SAKEMBER vállal: tetőkészítést, kisebb javításokat saját anyagból is, bádógosmunkát, vakolást, meszelést, kerítéskészítést (vasból is hegesztünk), szigetelést, törmelékeltávolítást, kertek takarítását. 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0734-016-805, 0769-638-152, István. (26432)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést, kisebb javításokat, külső-belső munkákat vállalok. Tel. 0751-696-823. (26405-I)

ÁCS-TETŐFEDŐ bádógos, munkát vállalok: tetőfelújítást, cserépfedést, bármilyen lemezfedést, ereszcsonna-szerelést, kisebb sürgős javításokat, házak külső szigetelését is. Tel. 0759-570-885. (26385)

ÁCS-TETŐFEDŐ bádógos, munkát vállalok: új tető ácsolását, fedést cseréplemezzel, szigetelést, csatornatisztítást, -javítást, -cserét, acsértőforgatást, -tisztítást. Tel. 0712-288-635. (26444)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagytata, após, testvér, sógor, rokon, jó barát és szomszéd, **őzv. BOB LAJOS** életének 81. évében csendesen megpihent. Drága halottunk temetése augusztus 28-án, csütörtökön 15 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Szép emlékét szívünkben őrizzük. A gyászoló család. (26469-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Az OrtoProfil munkaközössége mély együttérzéssel osztozik Sztréda Teodora kolléganőnk szeretett **ÉDESANYJA** elvesztése okozta fájdalmában. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. (68787-I)

A szeretettünk elvesztése okozta fájdalom mérhetetlen. **ÉDESAPJA** elvesztése miatt érzett fájdalmában mélyen együttérzünk kolléganőnkkel, Szócs Hajnallal, és őszinte részvétünket fejezzük ki. A Gedeon Richter Románia Rt. munkaközössége. (-I)

EndoSlim

Elhízáskezelési Központ

Multidiszciplináris
orvosi megközelítés

Táplálkozási
tanácsadás

Gyógyszeres kezelés

Hozzáállási tanácsadás

Dora Optics Kórház

Marosvásárhely, Strada Fabrica De Zahăr Nr. 18E

www.doraoptics.ro

0771 195 340

Kultúrcsepp

CSÜTÖRTÖK 21:00

ETV

ERDÉLY TV

CityTv

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS

KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as

a DIGI hálózatban

RADIO

KOKO

ONLINE STREAMING

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Anna Jonas

A csokoládés
lány

Han Kang

Görög leckék

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám

Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

studium
prospero

Borudvar

MAROSVÁSÁRHELY

Augusztus 28-31.

Forradalom utca 8. szám

08.28. Zenék emlékezete / 08.28. Edina and the Jazzpresso / 08.28. Little G Weevil & K. C. Brown / 08.29. Héva / 08.29. Műhely Banda / 08.29. Me'amour / 08.30. Boczog Botond / 08.30. Bagó Banda / 08.30. Balogh Kálmán x Koszika / 08.31. Vizi / 08.31. Dzsingisz Quartett & Ségereczferi

A FOLKPROGRAMOK AZ ERDÉLYI HAGYOMÁNYOK HÁZA ALAPÍTVÁNY SZERVEZÉSÉBEN VALÓSULNAK MEG

FŐTÁMOGATÓK

VASS LEVENTE

FŐPARTNER

ERDÉLYI HAGYOMÁNYOK HÁZA

FŐTÁMOGATÓK

ERDÉLYI HAGYOMÁNYOK HÁZA

BETHLEN GÁBOR

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTERIUM